

ÅRSREDOVISNING 1999

**RÄDDNINGSS
VERKET**

Årsredovisning 1999

	2000 Räddningsverket, Karlstad
<i>Utarbetad av</i>	Informationssekretariatet i samarbete med ekonomienheten
<i>Illustrationer</i>	Per Hardestam
<i>Utgivningsår</i>	2000 års utgåva
<i>Beställningsnummer</i>	I99-075/00 ISBN 91-7253-054-5
<i>Typsnitt</i>	Helvetica och Times New Roman
<i>Tryck</i>	Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

Årsredovisning 1999

Innehållsförteckning

Förord	4
Resultatredovisning	
Samlad översikt	6
Samhällets räddningstjänst	12
Säkerheten vid verksamheter med särskilda risker	22
Den enskilda människans förmåga	30
Befolkningsskydd i krig	36
Internationell verksamhet	40
Återrapportering av uppdrag	46
Resultatområden	50
Finansiell redovisning	
Resultaträkning	55
Balansräkning	56
Anslagsredovisning	58
Bemyndiganderedovisning	59
Finansieringsanalys	60
Noter till balansräkning, resultaträkning, anslagsredovisning	61
Ekonomisk sammanställning	66
Generella nyckeltal	67

Fotnot: Mål och återrapporteringskrav är där inget annat anges hämtade ur verkets regleringsbrev, Fo 98/2610/ESU.

Förord

1990-talets sista år var för Räddningsverket det år då sektorn samhällets skydd mot olyckor i ekonomiska termer nära nog nådde samma nivå som funktionen befolkningskydd och räddningstjänst. De fleråriga program som utarbetats för fredssamhällets säkerhetsåtgärder har följdriktigt legat till grund för mycket av det arbete vi utfört under året.

Det gäller dels programmet för ett säkrare samhälle med statistikförsörjning och riskhantering som dominerande inslag, dels programmet för brandförebyggande åtgärder och dels utbildning och information för att höja kunskaperna hos den enskilda människan.

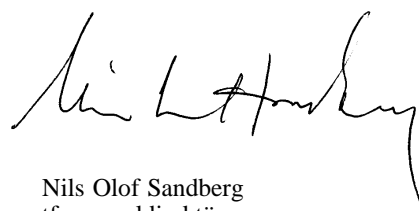
Att fredssamhällets säkerhetsfrågor tagit mer och mer utrymme av verksamheten var en av orsakerna till den omorganisation som gjordes vid centralförvaltningen i Karlstad under budgetåret. Därutöver är vårt internationella engagemang inom olika områden i starkt ökande. För att kunna svara upp mot de behov av både snabba insatser och långsiktiga engagemang som FN-organen och drabbade nationer har inrättades den internationella avdelningen. Det internationella intresset för våra tjänster ledde också till att vår ordinarie generaldirektör sedan 15 juli förra året är ansvarig för FN:s civila uppbyggnad av Prizren-regionen i Kosovo.

Vi konstaterar också att genomförandet av olika direktiv som en konsekvens av medlemskapet i EU gett oss nya, viktiga och krävande arbetsuppgifter. Vi har etablerat oss som tillsynsmyndighet enligt den så kallade Sevesolagen, lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor. Detta arbete, liksom annat med miljöanknytning, kommer med stor sannolikhet att bli en framträdande uppgift för verket under de närmaste åren. Vi står till exempel kvar med vår ambition att under 2000 göra en miljöcertifiering av verket.

Ett viktigt led i arbetet med att förbättra samhällets skydd mot olyckor är att skaffa grundligare kunskap om dödsbränder. Under 1999 startades noggranna utredningar av samtliga dödsbränder. Även om antalet dödsbränder är förhållandevis stabilt under den senaste tioårsperioden är nivån oacceptabelt hög. Vår analys av arbetet är ännu inte färdig men så mycket är klart att bland offren är äldre personer överrepresenterade. Kampanjen mot hemolycksfall som under året riktades särskilt mot äldre visade sig synnerligen befogad och stärker oss i uppfattningen att vi måste ägna ännu mera kraft åt det förebyggande arbetet på alla nivåer och i alla sammanhang.

Omorganisationen under året resulterade också i en tydligare roll och ökat ansvar för dem som arbetar med allmänhetens säkerhet. Betydelsen av kraftfulla utbildnings- och informationsåtgärder på barn och ungdom och andra nyckelgrupper kan inte överdrivas. Detta är också ett av de områden vi satsar extra på under 2000.

Räddningsverket betraktas med respekt bland politiker och allmänhet. Uppdraget att skydda och rädda liv, egendom och miljö är viktigt och har hög prioritet hos dem som beslutar om vår framtid. Det är en utmaning som väntar oss och den nya ledning som inom kort tar över ansvaret för att göra Räddningsverket till den centrala och samordnande myndigheten för samhällets skydd mot olyckor.

Nils Olof Sandberg
tf generaldirektör

Samlad översikt

Sektorn Samhällets skydd mot olyckor

Effektmål

Samhällets räddningstjänst skall trygga människors liv, personliga säkerhet och hälsa samt hindra och begränsa skador på miljö och egendom. I hela landet skall allmänheten tillförsäkras en rimlig säkerhetsnivå i förhållande till den lokala riskbilden.

Räddningsverket skall, när det gäller beredskap mot svåra påfrestningar på samhället i fred, verka för att riskerna minskar för översvämningar och kemikalieolyckor och att konsekvenserna minskar för samhället vid nedfall av radioaktiva ämnen, dammbrott och översvämningar samt kemikalieolyckor eller såvitt avser räddningstjänst annan svår påfrestning än här angetts.

Samhällets skydd mot olyckor

Verksamheten baseras i hög grad på de fleråriga handlingsprogram som Räddningsverket redovisade 1998. Arbetet har präglats av det förändringsarbete som inleddes 1998 med det interna utvecklingsprojektet *Räddningsverket år 2003*. Ambitionen är att verket ska bli central och samordnande myndighet för samhällets skydd mot olyckor.

Avsikten med *programmet för ett säk-rare samhälle* är att utveckla samhällets riskhantering på nationell, regional och lokal nivå. Arbetet med att bygga upp statistik över olycksutvecklingen och räddningstjänstens insatser och kapacitet har fortsatt. Arbetet omfattar också utvecklat stöd för kommunernas arbete med riskhantering och inriktning av räddningstjänstens arbete med mål- och resultatstyrning. Forskning och utveckling har bedrivits inom riskhantering och för ökad integrering av säkerhet, hälsa och miljö. En översyn av programmet pågår.

Inom *programmet för brandförebyggande åtgärder* har arbetet med brandutredningar koncentrerats på dödsbränder. Forskning och utveckling har ägnats åt system för kontroll av brandskyddet. Inriktningen av verkets arbete inom det brandförebyggande området har setts över.

Enligt *handlingsprogrammet för utbildning och information* ska enskilda människor ges grundläggande kunskaper och färdigheter för att kunna hantera olycksrisker och agera rätt vid en olycka. Under året har drygt 200 000 personer deltagit i någon av de utbildningar som frivilligorganisationerna anordnar med stöd från Räddningsverket. Arbetet med produktion och distribution av utbildningsmaterial i olika former för barn och ungdomar i skolans alla stadier har fortsatt som tidigare. Kampanjen mot hemolycksfall riktades i år mot de äldre i samhället och genomfördes i samarbete med bland andra pensionsorganisationerna.

Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst

Effektmål

Verksamheten inom funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst skall bedrivas så att skador till följd av krigshandlingar förhindras eller begränsas i första hand vad gäller människor och i andra hand vad gäller egendom och miljö.

De resurser och den beredskap som skapas inom funktionen skall också kunna utnyttjas vid svåra påfrestningar på samhället i fred och för internationella fredfrämjande och humanitära insatser.

Räddningsverket skall i samverkan med andra aktörer inom funktionen arbeta för att målet för funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst uppnås under försvarsbeslutsperioden.

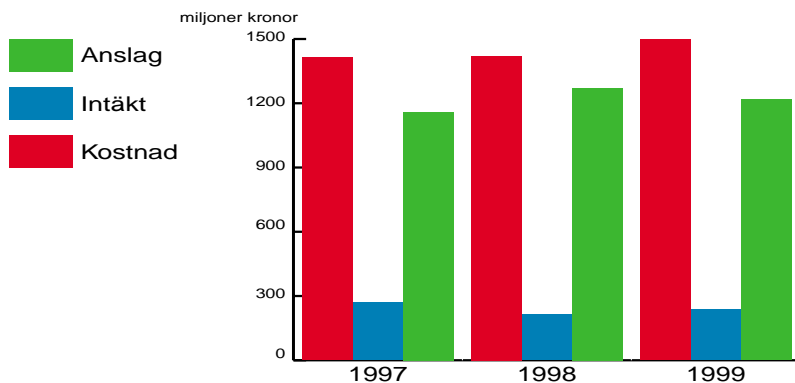
Befolkningsskydd och räddningstjänst

Verksamheten har följt inriktningen enligt försvarsbeslutet 1996 och de efterföljande försvarspolitiska besluten. Uppbyggnaden av räddningstjänstens organisation under höjd beredskap tar sikte på den grundberedskap som ska finnas 2007. Verket har prioriterat uppbyggnaden av de resurser som också används i den fredstida räddningstjänsten och som kan användas vid svåra påfrestningar i fred. Det gäller införandet av nytt manöversystem för utomhusvarning, anskaffning av räddningstjänstutrustning till kommunerna, stöd och

bidrag till den fortsatta utbyggnaden av räddningscentraler och andra kommunala ledningsplatser samt tillhörande sambands-system. Produktionen av skyddsrum har anpassats dels till den nya mål- och riskanalysen, dels till den förändrade inriktningen enligt riksdagens beslut.

Ekonomi

Riksdag och regering har från och med 1999 delat upp verkets finansiering och verksamhet i sektorn Samhällets skydd mot olyckor och funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst. Räddningsverket indelar verksamheten i fem verksamhetsgrenar oberoende av funktions- och sektorsindelningen.

Kostnader 1999

Verksamhetsgrenarna är:

- Samhällets räddningstjänst
- Säkerheten vid verksamheter med särskilda risker
- Den enskilda människans förmåga
- Befolkningsskydd i krig
- Internationell verksamhet

Verksamhetsgrenen Befolkningsskydd i krig, verkar enbart inom funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst.

Verksamheten finansieras från och med 1999 av ett anslag för åtgärder inom funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst och tre anslag för verksamheter inom sektorn Samhället skydd mot olyckor.

Verksamheten inom sektorn skydd mot olyckor har utvecklats och ökat i omfattning. Medan åtgärder inom funktionen minskar som en följd av ändrad försvarspolitisk inriktning. Med nuvarande planering är det en tendens som kommer att förstärkas de närmaste åren.

Verksamhetsgrenen Samhällets räddningstjänst är den mest omfattande verksamhetsgrenen. Detta förklaras av att större delen av utbildningsverksamheten och materielförsörjningen redovisas här.

Övriga händelser som påverkat årets resultat

Lag om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Den 1 juli trädde den nya lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, i dagligt tal kallad Sevesolagen, i kraft. Räddningsverket är central tillsynsmyndighet för den nya lagen. Föreskrifts- och samordningsarbete samt information och utbildning har under 1999 krävt stora arbetsinsatser.

Stor produktion och förändringar i utbildningsverksamheten

Verkets utbildningsverksamhet har genomfört större produktion än någonsin tidigare. Förändringar har genomförts både av verksamhet och organisation inom utbildningsområdet. Minskningen av utbildningen av civilpliktiga har lett till att verksamheten i Almnäs har avvecklats. För räddningstjänstens yrkesutbildning har försök genomförts för att utveckla de olika kurserna. En handlingsplan har utarbetats för att effektivisera utbildningen med början under åren 2000 och 2001.

Omfattande internationell verksamhet

Verkets internationella verksamhet har dominerats av insatser som en följd av konflikten i Kosovo och naturkatastroferna i

Centralamerika och Turkiet. Samarbetet med de baltiska staterna och Ryssland om säkerhet och miljöskydd har fortsatt liksom återuppbyggnadsarbetet i Bosnien. Räddningsverket har också medverkat i det internationella säkerhetsbyggande och förtroendeskapande samarbetet inom ramen för PFF, dels genom att delta i övningar och möten inom verkets verksamhetsområde, dels genom att vid verkets skolor anordna kurser i ledning av internationella hjälpsatser för deltagare från länder som medverkar i partnerskapsprogrammet.

Ekonomiska förluster i återuppbyggnadsprojekt inom den internationella hjälpsamheten har förstärkt verkets ambitioner att komma till rätta med vissa förvaltningsmässiga svagheter och vidareutveckla verksamhets- och ekonomistyrningen. Bidragande har också varit resultaten av interna utredningar om brister i hanteringen av verkets tjänsteexport.

IT-omställningen inför millenieskiftet

Regeringen uppdrog i juni 1998 till Räddningsverket att inom ansvarsområdet räddningstjänst bedöma riskerna för allvarliga störningar samt överväga behov av åtgärder för att säkerställa viktiga samhällsfunktioner i samband med IT-omställningen inför år 2000. Räddningsverket lämnade en första rapport under 1998 och två redovisningar under 1999. Den sammanfattande bedömningen i september 1999 pekade på att både den statliga och kommunala räddningstjänsten skulle komma att fungera i normal omfattning. Samma bedömning gjordes också för alarmeringsfunktionen som genom sin vitala betydelse för räddningstjänsten och andra samhällsfunktioner ägnades särskild uppmärksamhet.

Verkets egen anpassning till IT-omställningen var klar i oktober 1999.

Räddningsverket hade liksom de flesta kommunala räddningstjänsterna höjd beredskap under millenieskiftet.

Miljöfrågor

På regeringens uppdrag ska Räddningsverket införa ett miljöledningssystem. Under 1999 beslutade verket om att certifiering ska göras enligt ISO 14001.

Under året har verket på uppdrag av regeringen identifierat vilka verksamhetsområden inom sektorn Samhällets skydd mot olyckor som påverkar de svenska miljö-

kvalitetsmålen. Detta ger nya möjligheter att fokusera miljöarbetet mot reella mål och större möjligheter att följa upp resultaten.

En ökande andel ärenden från miljödomstolarna har behandlats under året. Detta är en ny viktig uppgift inom det förebyggande miljöarbetet, som gör att verket bättre kan öka hänsynen till olyckors inverkan på miljön i samhällsplaneringen.

Organisation och kompetens

Under 1998 påbörjades en rad interna arbeten inom ramen för utvecklingsprojektet *Räddningsverket år 2003* med avsikt att successivt förbättra verkets förhållningsätt, kompetens, organisation och verksamhetsstöd. Projekten avslutades i huvudsak under 1999 och förslagen började genomföras. Viktiga utgångspunkter för förändringsarbete har varit bedömningar och förslag i Räddningsverksutredningens betänkande.

Under våren 1999 genomfördes en omorganisation av verket med syfte att höja kompetens och kapacitet inom framförallt den förebyggande verksamheten inom verksamhetsgrenarna Samhällets räddningstjänst och Säkerheten vid verksamheter med särskilda risker. Verkets tillsynsverksamhet organiserades fristående direkt under generaldirektören.

Verkets utbildningsverksamhet ordnades i en samlad organisation, där skolornas kapacitet kompletterades med kompetens och förmåga att medverka i utvecklingsverksamheten inom verkets olika sakområden. Avsikten är att få en kostnadseffektivare utbildningsverksamhet som är bättre rustad att möta förändringar i efterfrågan av räddningstjänstens yrkes- och fortutbildning. Förbättringar krävs också för utbildning av civilpliktiga och för utbildningsutbildning inom hela sektorn samhällets skydd mot olyckor.

Den internationella verksamhetens omfattning motiverade att denna verksamhetsgren organiserades i en särskild avdelning.

Organisationsförändringarna innebär att kompetens och kapacitet inom sektorn Samhällets skydd mot olyckor fortsätter att förstärkas på bekostnad av funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst.

Räddningsverket räknar med att justeringar av kompetens och organisation behövs också under 2000, framförallt med ut-

gångspunkt från de strategier som verket beslutat om för FoU- och IT-områdena. I anslutning till organisationsarbetet har gjorts en översyn av former och kapacitet för verkets verksamhets- och ekonomistyrning samt förvaltningsmässiga hantering av verksamheten i övrigt. Översynen har gjorts enligt regeringens, Riksrevisionsverkets och Ekonomistyrningsverkets krav på verksamhets- och ekonomistyrning samt

enligt internrevisionens granskningar av olika delar av verksamheten. Särskilda satsningar har genomförts och påbörjats.

Kommentar

Räddningsverket bedömer att målen för sektorn och funktionen i allt väsentligt uppfyllts. Övriga kommentarer lämnas i anslutning till varje verksamhetsgren i följande delar av resultatredovisningen.

Räddningsverkets organisation från och med den 1 juli 1999

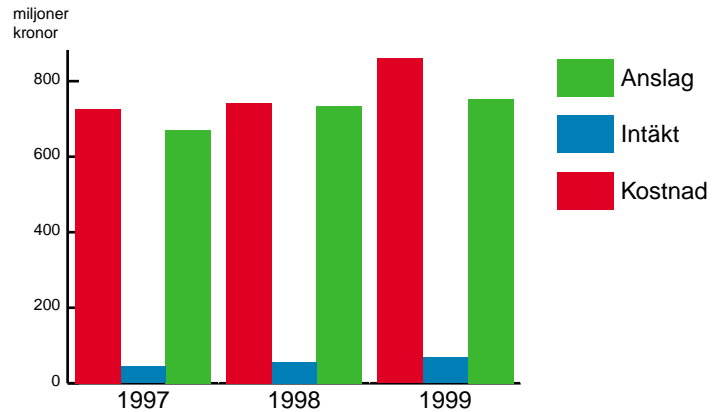

Samhällets räddningstjänst

Inom verksamhetsgrenen bedrivs verksamhet med det övergripande målet att tillse att samhällets räddningstjänst garanterar allmänheten en rimlig säkerhetsnivå i förhållande till den lokala riskbilden. Utbildningsverksamhet, utveckling av metoder, teknik och utrustning är viktiga inslag liksom tillsyn, uppföljning och utvärdering. Räddningsverket och kommunerna verkar också gemensamt för att minska antalet olyckor samt att skador i samband med olyckor begränsas så långt som möjligt.

Verksamheten bedrivs i följande indelning:

- olycks- och skadeförebyggande verksamhet
- räddningstjänstens planering och organisation
- räddningstjänstens ledning, samordning och operativa verksamhet
- räddningstjänstens kompetens och personalförsörjning
- räddningstjänstens metoder, teknik och utrustning
- statens tillsyn, uppföljning och utvärdering av räddningstjänsten

Olycks- och skadeförebyggande verksamhet

Mål

Räddningsverket skall i enlighet med det fleråriga utvecklings- och handlingsprogrammet utveckla och stärka den olycks- och skadeförebyggande verksamheten liksom de skadebegränsande verksamheterna. Räddningsverket skall i samarbete med berörda myndigheter och organisationer minska riskerna för bränder och andra olyckor så att antalet döda och svårt skadade minskar jämfört med föregående verksamhetsår. På samma sätt skall riskerna för bränder och olyckor som medför allvarliga skador på omistliga miljö- och egendomsvärden begränsas så att antalet olyckor minskar i förhållande till föregående verksamhetsår.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa arbetsläge och resultat vad avser olika åtgärder inom utvecklings- och handlingsprogrammet.

Brandutredningar

Omkring 280 brandutredningar har utförts av de 18 brandutredare som är knutna till verket via avtal med kommunerna för att dokumentera orsak och brandförlopp. Totalt har sedan 1997 nästan 800 bränder dokumenterats på detta sätt. Efter avidentifiering är rapporterna tillgängliga via Räddningsverket informationsbank, RIB.

Efter analys av utredningarna har åtgärder vidtagits bland annat för att påtala uppenbara brandrisker och olämpliga konstruktioner för importörer och återförsäljare av vissa produkter. Problem med ökad brandrisk i elektriska komponenter i samband med ny standard för plaster har påtalats för Elsäkerhetsverket och andra organ inom elbranschen.

Samtliga dödsbränder under 1999 har följts upp och sammanställts. Arbetet har skett i samarbete med bland andra Svenska Brandförsvarsförbundet och den kommunala räddningstjänsten. Uppföljningen visar att 100 bränder varit orsak till att 110 personer omkommit och att de allra flesta omkommit i hemmet eller inom vård- och omsorgsboende.

Åldersfördelning bland omkomna genom brand under 1999

Antal personer	Ålder
4	0–6 år
10	7–17 år
3	18–24 år
9	25–44 år
24	45–64 år
12	65–79 år
29	80+

Andelen äldre som omkommit genom brand har ökat under året. Femton av de dödade bränderna har inträffat i olika typer av äldreboenden. Fysiskt åldershandikapp, brand i kläder och att personerna omkommer på grund av brännskadorna, inte röken, är den huvudsakliga kombinationen.

Forskning och utveckling

Inom projektet *Analys av allvarliga bränder* har en databas byggts upp. Data om dödsbränder och andra allvarliga bränder för åren 1988–1999 har sammanställts och analyserats.

Uppgifterna har inhämtats från Svenska Brandförsvarsförbundet, Polisen, Rättsmedicinalverket, Vägverket och den kommunala räddningstjänsten.

Uppföljningen av det olycksförebyggande projekt som drivits av räddningstjänsten i Landskrona och Svalövs kommuner har slutförts. I projektet har ett antal nya idéer inom det förebyggande området prövats för att främst via information och utbildning av allmänheten reducera antalet bostadsbränder, skadestnaderna och antalet skadade i trafiken. Effekterna har visat sig svåra att mäta och Landskrona och Svalöv kan inte påstås ha blivit säkrare än jämförelsekommunerna. Svårigheten att förändra attityderna hos räddningstjänstens personal och att se effekter på kort tid har tydligt framkommit i uppföljningen.

Inom sotningsområdet har två forskningsstudier slutförts. Syftet med studierna är att bredda kunskapen för att bättre kunna värdera sotningens brandförebyggande betydelse. I en förlängning leder detta till ökade möjligheter för att skapa väl avvägda sotningsfrister för olika typer av eldstäder, rökkanaler och imkanaler.

Erfarenheter och resultat från projektet *automatiskt brandlarm/onödiga larm* har redovisats i en rapport. Projektet har bedrivits i samarbete med fem kommuner under 1997 och 1998 med målet att minska andelen onödiga automatiska brandlarm och finna en varaktig arbetsmodell och ett rapporteringssystem. Under året har projektet utökats till att omfatta 13 räddningstjänstkommuner. Ett samarbete mellan Räddningsverket, Svenska Kommunförbundet, Svenska Brandförsvarsförbundet, Swelarm och räddningstjänsterna i Stockholm, Göteborg och Malmö har inletts för att öka kunskapen om automatiskt brandlarm som

säkerhetsinstallation och öka möjligheterna till gemensamma och samordnade åtgärder för att minska andelen onödiga automatiska brandlarm.

Internt i verket har en utredning genomförts om den normgivande verksamheten inom området brandskydd. Omvärldens förväntningar på Räddningsverket har kartlagts genom besök hos länsstyrelser, kommunpolitiker, räddningstjänster, sotningsdistrikt, branschorganisationer och företrädare för enskilda brandsyneobjekt.

Standardisering

Inom det olycks- och skadeförebyggande området har verket deltagit i standardiseringsarbete bland annat vad gäller brandlarm, handbrandsläckare, och skorstenar.

Utbildning och information

För att belysa ett gott exempel på brandförebyggande arbete som genomförts genom ett metodiskt och väl genomtänkt arbete har verket och Riksantikvarieämbetet i samarbete med Eksjö kommun genomarbetat och publicerat kommunens brandskyddsstrategi för den äldre trästaden. *Brandskydd i trästäder* beskriver mål, arbetsmodell, resonemang, vidtagna åtgärder och kostnader och är tänkt att tjäna som inspirationskälla för andra kommuner.

En räddningstjänstkonferens inom förebyggandeområdet anordnades i september med temat *Förebygg med människan i centrum*. Konferensen var den fjärde i sitt slag. Konferensen samlade 270 deltagare från kommunal räddningstjänst, länsstyrelser, konsulter, kommunpolitiker med flera.

Kostnad

Kostnaden är 6,3 miljoner kronor.

Kommentar

Verket behöver knyta ytterligare brandutredare till arbetet med analys av dödsbränder och andra bränder av intresse. Dessa händelser bör även fortsättningsvis följas upp och kraftfulla åtgärder vidtas bland annat vad gäller äldres säkerhet i hemmen och inom olika former av vård- och omsorgsboende.

Ytterligare åtgärder behöver vidtas för att möta det behov som finns vad gäller att utveckla erfarenhetsåterföringen via insatsrapporter, brandutredningar och analys av insamlade data inom området.

En konsekvens av den genomförda utredningen om verkets normgivande verksamhet blir att Räddningsverket, i samband med kommande översyn av sitt utvecklings- och handlingsprogram inom det brandförebyggande området, aktivt kommer att driva frågor om:

- Krav på brandvarnare i alla bostäder.
- Krav på brandskyddsdokumentation inom befintliga verksamheter.
- Krav på brandutredningar som ett naturligt led i den kommunala räddningstjänstens kvalitetsäkringsarbete.
- Krav på en förändring vad gäller formerna för brandsyneverksamheten.

Räddningstjänstens planering och organisation

Mål

Räddningsverket skall fortsätta arbetet med att bygga upp gemensam statistikförsörjning för räddningstjänstsektorn. Fortsatt utveckling av metoder och övrigt underlag för mål- och resultatstyrning inom kommunal räddningstjänst skall bedrivas.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa arbetsläge och resultat.

Statistikförsörjning

Årsrapporten *Räddningstjänst i siffror 1998* har publicerats. Rapporten beskriver räddningstjänstens verksamhet i kvantitativa termer.

Mål- och resultatstyrning

Tillsammans med Svenska kommunförbundet har verket inlett ett treårigt försöks- och samarbetsprojekt, *Säkrare kommun – genom målstyrd tjänsteutveckling, MÅSTE*. Avsikten är att åstadkomma en utveckling där kommunens tjänster i ökad utsträckning styrs av mål som formuleras till exempel i form av minskade olycksrisker, färre dödsfall och skador.

Kostnad

Kostnaden är 5,1 miljoner kronor.

Kommentar

Produktionen av 1998 års statistik blev försenad, främst beroende på bristande kvalitet i datorstödet hos kommuner i de största städerna.

Verket bedömer att kvaliteten i redovisad insatsstatistik nu håller acceptabel standard. Det återstår däremot fortfarande mycket arbete för att snabba upp datafångst och för att täcka in hela sektorns behov av statistik.

Förändring av attityder är tidskrävande processer. Det visar bland annat erfarenheterna från det olycksförebyggande projekt som bedrivits i Landskrona och Svalövs kommuner. Arbetet med skydd mot olyckor enligt intentionerna i bland annat MÅSTE-projektet kommer successivt att ge effekt i kommunernas arbete med både olycksförebyggande verksamhet och räddningstjänst.

Ledningsplatser och sambandssystem

Mål

Räddningsverket skall verka för att kommunerna har ledningsplatser och sambandssystem för verksamheten vid höjd beredskap.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa kommunernas behov av och tillgång på ledningsplatser och sambandssystem.

11 räddningscentraler som täcker ledningsbehovet under höjd beredskap för 11 kommuner har färdigställts. 14 ledningsplatser för kommunal ledning har färdigställts. Det totala antalet räddningscentraler uppgick vid utgången av 1999 till 108 anläggningar. Dessa täcker ledningsbehovet för 147 kommuner.

Lednings- och sambandsutredningar har genomförts i 36 kommuner/kommunalförbund som grund för utbyggnad och modernisering av radio- och telekommunikationssystem för såväl kommunal räddningstjänst som kommunal ledning. Systemen ingår som en naturlig del i produktionen av räddningscentraler men genomförs också som särskilda åtgärder i befintliga anläggningar.

Verket har under året fortsatt att stödja Gotlands kommun i dess försök med det digitala radiosystemet TETRA.

Utbildning för kommunal räddningstjänst och kommunens krigsorganisation

Mål

Räddningsverket skall utbilda personal inom räddningstjänsten och sotningsväsendet så att minst den kompetens som föreskrivs i räddningstjänstförfattningarna upprätthålls.

Räddningsverket skall utbilda 1 400 totalförsvarspliktiga för räddningstjänst under höjd beredskap samt 1 600 totalförsvarspliktiga beredskapsmän. För åren 2000 och 2001 skall räddningsverket planera för en utbildning per år om 700 totalförsvarspliktiga för räddningstjänst under höjd beredskap samt 800 totalförsvarspliktiga beredskapsmän.

Åtterrapporering

Räddningsverket skall redovisa kostnaden för räddningstjänstens yrkesutbildning. Räddningsverket skall redovisa omfattning och kostnader för under året utbildade totalförsvarspliktiga.

Utbildning för kommunal räddningstjänst

Kostnaden för räddningstjänstens yrkesutbildning är 105,4 miljoner kronor, vilket är 7,3 miljoner lägre än 1998.

Yrkesutbildning och fortbildning av räddningstjänstens och sotningsverksamhetens personal bedrivs vid Räddningsverkets fyra skolor.

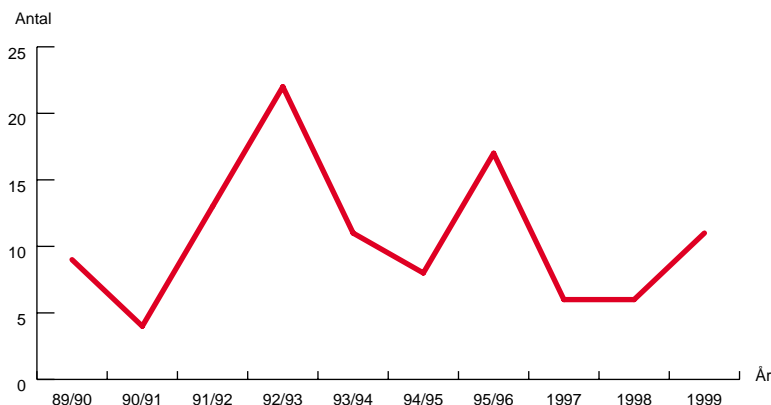
Totalt har 1 419 elever genomgått räddningstjänstutbildning varav 148 brandman heltid och 648 brandman deltid.

Fort- och vidareutbildning för i första hand räddningstjänstens personal har genomförts. Totalt har 1 117 personer genomgått anslagsfinansierad utbildning jämfört med 1 303 personer föregående år.

Fort- och vidareutbildning inom den avgiftsfinansierade verksamheten redovisas under resultatområdet utbildning.

Inom sotningsverksamheten har 201 elever utbildats.

Färdigställda räddningscentraler per verksamhetsår

Fotnot: 1995/96 avser 18 månader.

Kostnad

Verkets kostnader för utveckling och produktion av ledningsplatser och sambandssystem är 135,4 miljoner kronor.

Kommentar

Räddningsverket bedömer att det totala behovet av moderna räddningscentraler är cirka 210-220 anläggningar. Exakt hur många är svårt att ange beroende på de olika samverkansformerna kommunerna emellan.

För att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten ska kunna ledas i såväl fred som krig behöver samtliga kommuner ha tillgång till en modern ledningscentral.

Samtliga kommuner har idag tillgång till fungerande sambandssystem. Teknikutvecklingen inklusive framtagandet av nya standarder gör dock att det finns ett stort behov av att modernisera systemen.

Antal elever					
	94/95	1996	1997	1998	1999
Räddningstjänst	1 225	1 289	1 153	1 366	1 419
Sotning	374	330	206	209	201
Övrig utbildning	3 023	5 050	6 845	6 923	6 130
Pliktutbildning exkl ber.man	3 077	731	942	1 037	1 341
Beredskapsman			408	777	1 506
Summa	7 699	7 400	9 554	10 312	10 597

Utbildning med plikt för kommunens krigsorganisation

Räddningsverket har under året genomfört den största utbildning av totalförsvarspliktiga någonsin räknat i antal utbildningsdagar. Utbildningen har genomförts på verkets fyra skolor samt vid utbildningsplatsen i Almnäs. Den stora ökningen har bland annat inneburit att militära anläggningar utnyttjats för förläggning.

Totalt har 1 341 totalförsvarspliktiga räddningsmän utbildats, fördelat på 1 207 räddningsmän, 56 ammunitionsröjare och 78 sanerare.

Sammanlagt finns det nu cirka 4 500 färdigutbildade totalförsvarspliktiga för krigsplacering i kommunens krigsräddningstjänst.

Antal beredskapsmän som utbildats är 1 506, fördelade på 979 med social inriktning, 332 med teknisk inriktning och 195 med stabs- och informationsinriktning.

Totalt finns det nu cirka 2 700 färdigutbildade beredskapsmän för krigsplacering i kommunens krigsräddningstjänst.

Nyckeltal

Räddningsverkets kostnad för att utbilda en brandman är 8 244 kronor lägre än 1998. För en skorstensfejare har utbildningskostnaden sjunkit med 14 493 kr jämfört med föregående år.

Kostnaden per utbildningsdag för räddningstjänstens yrkesutbildning har minskat med drygt 450 kronor, eller 19 procent, jämfört med 1998.

Räddningsverkets kostnad för att utbilda en totalförsvarspliktig räddningsman har minskat med 31 298 kronor jämfört med

Kostnad per elev

	94/95	1996	1997	1998	1999
Räddningstjänst	84 250	85 958	86 210	82 504	74 260
Sotning	8 500	16 667	22 816	26 316	11 823
Övrig utbildning	7 200	7 228	2 966	5 200	3 386
Pliktutbildning exkl ber. man	-	133 105	136 306	138 573	107 275
Beredskapsman			71 324	73 230	59 986
Snittkostnad inkl ber.man	27 365	33 797	29 506	34 407	34 227

Kostnad per utbildningsdag

1998. Kostnaden för att utbilda en beredskapsman är 13 244 kronor lägre än föregående år.

Den stora volymen av civilpliktsutbildning under 1999 har inneburit att styckkostnaden för att utbilda en civilpliktig har sjunkit med cirka 20 procent jämfört med tidigare år.

Kostnad

Kostnaden för räddningstjänstens yrkesutbildning är 105,4 miljoner kronor.

Kostnaden för civilpliktsutbildningen är 234,2 miljoner kronor.

Kommentar

Det totala antalet utbildningsdagar har ökat med 24 procent jämfört med 1998. Under en fyraårsperiod har utbildningsvolymen ökat med 100 procent. För yrkesutbildningen har antalet utbildningsdagar ökat med 7 327 dagar jämfört med 1998.

Räddningsverkets bedömning är att kvaliteten i yrkesutbildningen är god.

För att mäta kvaliteten tillämpar verket ett kvalitetsmätningssystem, QV. Samtliga 64 kurser har fått över gränsen för godtagbart, vilket är 600 poäng av 1000 möjliga. 62 kurser ligger över riktvärdet, som är 700 poäng.

Sannolikt kommer kommunernas behov av yrkesutbildning för räddningstjänstens personal att öka kommande år. Bedömningen görs mot bakgrund av det behov som anges i kommunernas räddningstjänstplaner. Sänkt pensionsålder till 58 år och ålderstrukturen i kårerna påverkar också det framtida behovet av yrkesutbildning.

Räddningsverkets bedömning av ett ökat utbildningsbehov med 11 500 utbildningsdagar redan från och med 1999 har dock visat sig vara för optimistisk. Orsaken är främst att sänkningen av pensionsåldern ännu inte påverkat efterfrågan på utbildning.

Räddningsverkets bedömning är att kvaliteten på civilpliktsutbildningen måste höjas. De kvalitetsmätningar som genomförts visar att ca 60 procent av genomförda kurser ligger under riktvärdet 700 poäng.

Räddningsverket har inte helt uppfyllt målet att utbilda 1 400 totalförsvarspliktiga för räddningstjänst.

Totalt antal utbildade för räddningstjänst är 1 341. Beträffande räddningsmän-

nen är uppfyllnaden god, 1 207 elever har utbildats vilket är något högre än planerat. Däremot är antalet utbildade sanerare och ammunitionsröjare endast 84 respektive 59 procent av planerad volym. Anledningen till detta är främst att Pliktverket har haft problem att rekrytera elever till dessa befattningar.

För totalförsvarspliktiga beredskapsmän har 1 506 elever utbildats. Målet att utbilda 1 600 har inte riktigt nåtts. Anledningen är även här att Pliktverket inte kunnat rekrytera elever till utbildningarna.

Regeringen fattade under början på 1999 beslut om att halvera tidigare planerad utbildningsvolym redan år 2000. För Räddningsverket har detta inneburit att utbildningsplatsen i Almnäs fått avvecklats med personalreduceringar och kostnader för genomförda och beställda investeringar som följd.

Inom pliktområdet pågår en mängd utredningar under 2000. Räddningsverkets kan därför inte bedöma hur pliktutbildningen kommer att utvecklas i framtiden.

Materiel för räddningstjänst under höjd beredskap

Mål

Räddningsverket skall anskaffa utrustning för den kommunala räddningstjänstens behov vid höjd beredskap i enlighet med 1996 års totalförsvarsbeslut.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa arbetsläge och resultat av omsättning av den statliga utrustningen, avvecklingen av övertalig utrustning samt en utvärdering av kommunernas hantering av den statliga utrustningen.

Räddningsverket skall också redovisa i vilken utsträckning kommunernas utrustningsbehov är tillgodosett med avseende på 1996 års försvarsbeslut.

Anskaffning av materiel har skett enligt 1996 års försvarsbeslut. Behovet beräknas motsvara cirka 900 så kallade typskador inklusive utrustning för 70 särskilda stödresurser för indikering och sanering mot kemiska stridsmedel samt 30 utrustningar i

anskaffningsreserv. Vidare utrustning för 400 ammunitionsröjningsgrupper samt 600 räddningshundekipage.

Anskaffningen har i stort sett genomförts enligt fastlagd plan. Anskaffning av flaskpaket för rökdykning, motorsprutor och skyddsstövlar RB90 har dock blivit försenad och inga leveranser har genomförts under 1999. Uppfyllnadsgraden varierar mellan gruppen brand- och räddningsmateriel med cirka 80 procent uppfyllnad till gruppen utrustning för skydd mot kemiska stridsmedel där uppfyllnaden ligger på omkring 35 procent.

Avveckling av övertalig materiel har fortsatt i stor utsträckning under året. Kasation av batterier och klorkalk har skett. Två försäljningsomgångar av diverse materiel har genomförts.

Utvärdering av kommunernas hantering av den statliga utrustningen har genomförts i 26 kommuner. Inga stora brister har upptäckts. Det mest frekventa påpekanget gäller materielredovisningen och då framförallt förbrukning av materiel.

Kostnad och intäkt

Kostnaden är 93,9 miljoner kronor. Intäkten från försäljning, dels övertalig materiel, till stat och kommun, var cirka 4 miljoner kronor.

Kommentar

Målet att uppfylla kommunernas materielbehov till 2007 kommer till största del att uppfyllas. Problemen finns dels för materiel för oexploderad ammunition dels materiel för skydd mot kemiska stridsmedel. Detta hänför sig till att behov av nya materielslag har framkommit och att materielanskaffningen startat senare för denna typ av materiel. Omsättning av materiel sker på motorsprutor och flaskpaket för rökdykning. Med nuvarande åldersstruktur på och behov av materiel förväntas den stora omsättningspuckeln under 2010-2015.

Pågående avveckling av övertalig materiel förväntas i huvudsak kunna slutföras under år 2000.

Underlag från genomförda kontroller indikerar att överlämningen av statlig utrustning till kommunerna har fungerat bra.

Tillsyn, uppföljning och utvärdering av räddningstjänsten

Mål

Räddningsverket skall utöva den centrala tillsynen över räddningstjänsten och stödja länsstyrelsernas tillsynsverksamhet.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa den kommunala räddningstjänstens förmåga att lösa sina uppgifter med avseende på de nationella målen.

Verket har under året genomfört tillsynsbesök vid 16 länsstyrelser vilket innebär att samtliga 21 länsstyrelser har besökts under perioden 1998-1999. Därutöver har verket bland annat medverkat med stöd vid länsstyrelsernas tillsyn av den kommunala räddningstjänsten vid 17 tillfällen under året.

Uppgifter från länsstyrelsernas tillsyn av den kommunala räddningstjänsten har insamlats och redovisats i en särskild rapport till regeringen *Kommunal räddningstjänst 1998 – en lägesredovisning*.

Kostnad

Kostnaden är 10,3 miljoner kronor.

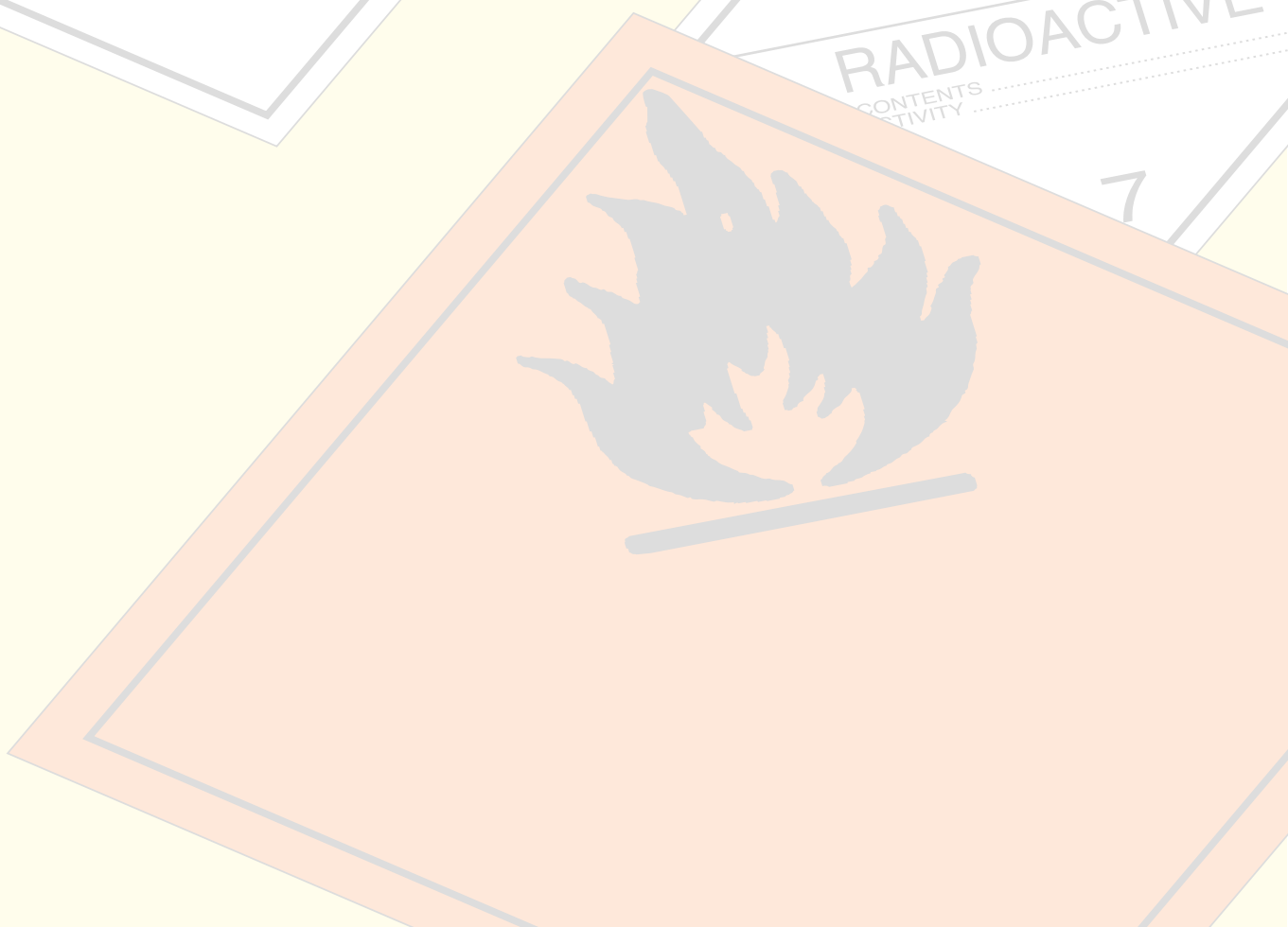
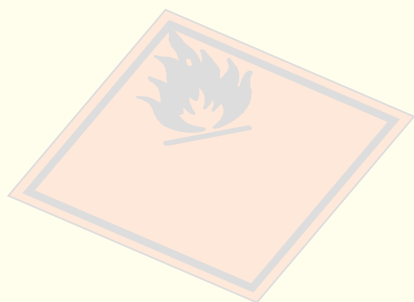
Kommentar

Räddningsverket anser att den kommunala räddningstjänsten generellt sett löser ålagda uppgifter på sådant sätt att allmänheten i hela landet kan garanteras en rimlig säkerhetsnivå i förhållande till de lokala riskbilderna. Verket kan också konstatera att samtliga räddningstjänstkommuner har antagit räddningstjänstplaner som innehåller de kompletterande åtgärder som behövs för räddningstjänsten under höjd beredskap (ändring av räddningstjänstlagen 1994:1722). Verket anser vidare att samverkanssträvandena inom den kommunala räddningstjänsten i syfte att utveckla och effektivisera fortsatt att utvecklats positivt under året. Samverkan sker via avtal och genom bildande av kommunalförbund. 66 kommuner ingick vid årsskiftet i 19 kommunalförbund vilket innebär ett totalt antal av 242 räddningstjänstkommuner i landet.

Räddningsverket anser emellertid att tillsynsinstrumenten inom den förebyggande verksamheten hos den kommunala räddningstjänsten behöver utvecklas ytterligare.

Av den redovisning som verket sammanställt över verksamheten vid de kommunala räddningstjänsterna framgår att kommunerna under 1998 bara genomfört drygt 80 procent av den planerade brandsyneverksamheten. Därutöver behöver bland annat kommunernas tillsyn av anläggningar enligt 43 § räddningstjänstlagen utökas. Räddningsverket och länsstyrelserna avser att under år 2000 särskilt följa upp kommunernas brandsyn och tillsyn över anläggningar enligt 43 § räddningstjänstlagen.

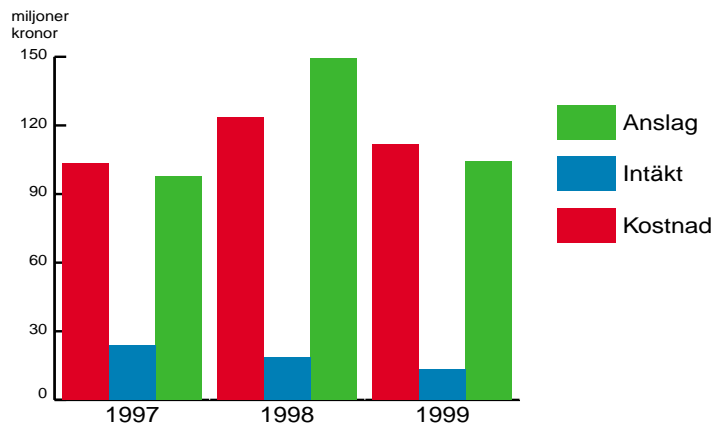
*Säkerheten vid
verksamheter med
särskilda risker*

Inom verksamhetsgrenen bedrivs verksamhet för att utveckla samhällets förmåga att hantera särskilda risker. Förvaltning av regelverken för transporter av farligt gods på väg och järnväg samt kemikaliehantering vid fasta anläggningar är centrala inslag. Teknik och metoder för att förebygga och hantera naturolyckor och oljeutsläpp till sjöss ingår också i området.

Verksamheten bedrivs i följande indelning:

- kemikaliehantering vid fasta anläggningar och transport av farligt gods
- kärntekniska anläggningar och radioaktiva ämnen
- verksamheter som kan ge skadliga utsläpp till sjöss
- naturolyckor
- riskhantering
- miljöolyckor
- Räddningsverkets informationsbank, RIB

Farligt gods och kemi

Mål

Säkerheten vid transport av farligt gods skall ökas och åtgärderna vid kemikalieolyckor skall vara effektiva och samordnade, bland annat genom föreskriftsarbete, utbildningsinsatser, informations-spridning, utrustning för kemikalieolyckor, samarbete med andra myndigheter och länder samt tillsyn av verksamheten.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits. Räddningsverket skall särskilt redovisa verksamheten inom ramen för Rådet för transport av farligt gods, vilka åtgärder som vidtagits för att öka samordningen inom området samt ge en rapport över uppbyggnaden av regionala resursbaser mot kemikalieolyckor. En redovisning skall också lämnas avseende införandet av säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods.

Räddningsverket skall återrapportera vidtagna åtgärder avseende samverkan med övriga myndigheter som utövar verksamhet inom Seveso II- direktivets tillämp-

ningsområde. Härutöver skall Räddningsverket redovisa vidtagna åtgärder med avseende av att verket fr o m den 1 juli 1999 är central tillsynsmyndighet enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Farligt gods

Samordningen av regelverken för transport av farligt gods sker inom EU och FN.

I Sverige sker samordningen bland annat i delegationen och rådet för transport av farligt gods. Därutöver samordnas regelverken på nordisk nivå.

Rådet för transport av farligt gods har haft två sammanträden. Rådets uppgift är att samordna säkerhetsföreskrifterna för land-, sjö- och lufttransporter av farligt gods, det svenska arbetet i internationella organ samt övrigt arbete inom området. Under 1999 har införande av säkerhetsrådgivarföreskriften (SRVFS 1999:1) varit den viktigaste samordningsuppgiften.

SAMTILL-gruppen, en grupp myndigheter med ansvar för tillsyn av farligt gods, har arbetat med att förbättra tillsynsarbetet, bland annat har ett tvådagars seminarium hållits för tillsynspersonal.

Räddningsverket har deltagit i arbetet med att ändra lag och förordning om transport av farligt gods med anledning av EG-direktivet om säkerhetsrådgivare. Krav på säkerhetsrådgivare har införts för företag som hanterar farligt gods över vissa mängder. Verket har gett ut en föreskrift (SRVFS 1999:1) vilken närmare beskriver examination, rådgivarens uppgifter samt de verksamheter som är undantagna från kravet om säkerhetsrådgivare.

Prov har konstruerats för examination av säkerhetsrådgivare omfattande transportslagen sjö, luft, väg och järnväg och kombinationer av dessa. Examination av cirka 400 säkerhetsrådgivare har genomförts.

Ändringsföreskrifter och rättelser till ADR-S och RID-S har utgivits. Internationellt deltar verket i arbetet med omstruktureringen av ADR och RID. Målet är att regelverken ska ges ut i omstrukturerad form 2001.

Vid årsskiftet 1998/99 övertog Räddningsverket ansvaret för bestämmelserna kring återkommande kontroll av gasflaskor samt för riktlinjerna vid ackreditering av kontrollorgan. Dessa bestämmelser har utformats för att motsvara kraven i rådets direktiv 99/36/EG om transportabla tryckbärande anordningar.

En förstudie av mänskligt felhandlande som orsak till olyckor vid transport av farligt gods i tank har genomförts.

Verket har också studerat hur utvecklingen av transporttelematik kan utnyttjas för att öka säkerheten vid transport av farligt gods.

Utbildnings- och informationsinsatserna har främst koncentrerats på att informera om kravet på säkerhetsrådgivare, vilket bland annat har gjorts genom verkets webbplats, på seminarier och i *Farligt gods bladet*. Information har också spridits via broschyrer om säkerhetsrådgivare, om smittförande ämnen samt om rekommenderade vägar för farligt gods transporter. Regelverken ADR-S och RID-S har gjorts tillgängliga på verkets webbplats och i Räddningsverkets informationsbank.

Räddningsverket har deltagit i den arbetsgrupp, som för Öresundskonsortiets räkning, utarbetat ett förslag till restriktioner för transporter av farligt gods på Öresundsförbindelsen.

Verket har också medverkat i tunnelprojektet *Södra Länken* i Stockholm och med stöd av EU-kommissionen utrett vilka restriktioner om transporter av farligt gods som får tillämpas.

Kemikaliehantering

Materiel till de sju regionala miljöskyddsförråden har anskaffats. Materielen har valts för att fungera som en förstärkning till kommunernas egna resurser och består av bland annat personlig utrustning, skyddsutrustning, utrustning för fjärbildsöverföring, radiokommunikation, väderstationer, kemikaliepumpar och indikering.

Utbildning har genomförts för personal som vid olyckor ska bistå med teknisk hjälp med materielen. Fjorton koordinatörer har utbildats i bland annat beslutsstöd, taktik, räddningskemi och kemikaliespridning.

Ett utvecklingsarbete har genomförts för att bättre kunna värdera räddningstjänstens insatsmöjligheter vid kemikalieolyckor.

Samordningsarbetet inom SAMKEM-gruppen med representanter från tio myndigheter med ansvar för kemikaliehantering, har bedrivits som tidigare.

Den årliga utbildningen inom ramen för samverkansavtalet, i vilket ett antal industrier förbinder sig att hjälpa räddningstjänsten vid en olycka med kondenserad gas, har genomförts.

Lag (1999:381) om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Räddningsverket har samverkat med övriga myndigheter som utövar verksamhet inom Seveso II-direktivets tillämpningsområde.

Med hänvisning till de nya Sevesoreglerna har en omstrukturering av de nationella samordningsgrupperna skett.

Det internationella samarbetet inom ramen för Seveso II-direktivet har skett bland annat genom Sevesokommittén där Sverige representeras av Räddningsverket (ordförande) och Arbetarskyddsstyrelsen.

Verket har inbjudit övriga centrala myndigheter att delta i arbetet med föreskrifter med anledning av lagen och förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. En samordning har så långt möjligt erhållits mellan Räddningsverkets och Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter inom området.

Verkets föreskrifter om handlingsprogram, säkerhetsrapport, interna planer för räddningsinsatser, information till allmänheten och kommunens planer för räddningsinsatser trädde i kraft den 1 oktober 1999.

Som ett stöd för industri och myndigheter vid tillämpningen av den nya lagstiftningen, har EU-kommissionens riktlinjer avseende säkerhetsrapport, säkerhetsledningssystem, information till allmänheten och tillsyn översatts till svenska och publicerats av verket i samarbete med övriga centrala myndigheter. Dessutom har verket i samråd med Arbetarskyddsstyrelsen, Naturvårdsverket och Sprängämnesinspektionen utvecklat och publicerat en myndighetsgemensam skriftlig information om den nya lagstiftningen.

Räddningsverket har informerat om den nya lagstiftningen till industripersonal, kommunpolitiker, räddningschefer och miljödirektörer. Sammanlagt cirka 350 personer har under sju tillfällen nåtts av informationen.

En grundutbildning i den nya lagen har genomförts för personal med tillsynsuppgifter vid länsstyrelser och kommuner. Utbildningen gavs under två dagar vid fem tillfällen på olika platser i landet till 260 personer. Dessutom har en fördjupad kurs omfattande tre dagar i riskanalys och ledningssystem genomförts vid två tillfällen för cirka 60 personer främst från länsstyrelserna.

Grundutbildningen och den fördjupade utbildningen har utarbetats i samverkan med länsstyrelserna. En omfattande dokumentation har utarbetats för och distribuerats i anslutning till ovanstående utbildningar.

Kostnad och intäkt

Kostnaden är 24,0 miljoner kronor och intäkten 6,3 miljoner kronor.

Kommentar

Samordningsinsatserna inom området farligt gods är omfattande och har stärkts ytterligare genom Rådet för farligt gods. Det är viktigt att myndigheterna samarbetar under pågående harmonisering av de olika regelverken.

Uppbyggnadsfasen av de regionala miljöskyddsförråden är färdig. Den anskaffade materielen innebär att kommunerna får en större möjlighet att hantera kemikalieolyckor. Under uppbyggnadsfasen har ytterligare behov av utrustning identifierats och förråden kommer att kompletteras.

Införandet av säkerhetsrådgivare förväntas på några års sikt öka kunskapen om transport av farligt gods och ge säkrare transporter. Verket bedömer att examinationen av cirka 400 säkerhetsrådgivare täcker en femtedel av behovet.

Utbildning och information som genomfördes med anledning av lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor har genomförts med gott resultat.

En långtgående samordning har skett mellan Räddningsverkets och Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter inom området. Trots detta kvarstår dock vissa skillnader i myndigheternas föreskrifter. Att det uppkommer skillnader i regelverken är delvis en naturlig följd av den modell som valts för genomförandet av Seveso II-direktivet, det vill säga genom flera olika lagstiftningsområden. Den allmänna utformningen av och de mer detaljerade formuleringarna i Räddningsverkets föreskrifter har styrts av innehållet i Sevesolagen och förordningen samt de bemyndiganden till Räddningsverket som finns där. Räddningsverket har ansträngt sig för att följa direktivet så noga som möjligt. Eftersom Arbetarskyddsstyrelsen stödjer sig på bemyndiganden i arbetsmiljölagstiftningen är man inte bunden av samma begränsningar som Räddningsverket.

För samverkans- och samordningsfrågor i övrigt är Räddningsverket ense med övriga berörda myndigheter om att det ska finnas en permanent grupp med företrädare för samtliga myndigheter. Till denna grupp bör även företrädare för Naturvårdsverkets tillsyns- och föreskriftsråd, liksom för industrin, knytas.

Kärnenergiberedskap

Mål

Räddningsverkets arbete med att genomföra förbättringsprogrammet för säkra och väl fungerande varningssystem runt kärnkraftverken skall fortsätta liksom arbetet med att få till stånd föreslagen radiak-skyddsorganisation på alla nivåer.

Åtterrapporering

Räddningsverket skall ge en lägesrapport över förbättringsarbetet med varningssystem runt kärnkraftverken samt redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att få till stånd en fungerande radiakskydds-organisation.

Arbetet med förbättringsprogrammet för säkra och mer flexibla varningssystem runt kärnkraftverken är nu inne på tredje året. Under innevarande år har revidering av kravspecifikationen för en ny och mer användarvänlig RDS-mottagare slutförts.

Vidare har mätningar genomförts inom beredskapszonerna för att kartlägga områden med dåliga mottagningsförhållanden för radio. I sådana områden finns behov av en extra antenn till RDS-mottagarna. En noggrann kartläggning har skett av områden tänkbara för utbyggnad av utomhusvarning som ersättning för RDS-varning. Under kartläggningsarbetet har en dokumentation gjorts som ger stöd för eventuell framtida planering och utbyggnad av utomhusvarningen.

Underlag har även utarbetats för bedömning av framtida samordning och utformning av den mobila varningen.

Utbildning av kommun- och länsstyrelsepersonal, som ska kunna utföra mätningar av strålnivåer med nyanskaffad intensimeter, har slutförts. Instrumenten är utdelade till kommuner och länsstyrelser i kärnkraftlänen.

Övningar samt centrala och regionala utbildningar har genomförts enligt plan. En större övning av beredskapen har skett i Skåne län. Vidare har en lärobok i kärnenergiberedskap utarbetats och en broschyr om den nationella beredskapen har publicerats.

Projektet för sanering av radioaktiva ämnen har slutförts och resulterat i ett dataprogram som ska testas och vidareutvecklas.

Under året har verket deltagit i internationellt samverkans- och samordningsarbete inom beredskapen på kärnenergiområdet. Arbetet har bedrivits dels inom ramen för Partnerskap För Fred, dels inom projektet *Emergency Preparedness in the Baltic States* som bekostas via medel från Swedish International Project Nuclear Safety. Syftet med projektet är att förbättra samverkan och samarbete inom områdena planering, utbildning och övning.

Kostnad

Kostnaden är 7,5 miljoner kronor.

Kommentar

En samlad bedömning av beredskapen vid länsstyrelserna är att förmågan att fungera vid kärntekniska olyckor, såväl inhemska som utländska, är god.

För att RDS-mottagare ska kunna anskaffas i takt med att möjligheten till telefonvarning upphör måste finansieringsfrågan lösas.

Radiakskyddsorganisationen har endast införts på lokal nivå. Arbeta återstår för anpassning till ändringar inom totalförsvaret.

Miljöarbete

Mål

Räddningsverket skall inom sitt ansvarsområde utveckla beredskapen för miljöräddningstjänst och saneringsinsatser vid oljeolyckor i samverkan med berörda myndigheter.

Åtterrapporering

Räddningsverket skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits inom området. Dessutom skall verket redovisa de insatser som genomförts vid oljeolyckor.

Arbete har pågått i nätverket för olycksrisker inom kretsloppssamhället och i referensgruppen för utvecklingsprojektet grön räddningstjänst.

Rapporten *Den gröna räddningstjänsten* – en inventering av räddningstjänstens miljöpåverkan och behov av stöd från Räddningsverket har publicerats. Rapporten ger underlag för fortsatt utvecklingsarbete.

För att underlätta räddningstjänsternas arbete med att vid olyckor skydda känsliga områden har en studie gjorts av hur sådan information kan göras lättillgänglig med hjälp av geografiska informationssystem.

En förstudie om miljöeffekter av översvämningar och dammbrott har genomförts med hjälp av Statens Geotekniska Institut. Rapporten ger exempel på olika risk- och skyddsobjekt och hur olika myndigheter och organisationer kan söka denna information.

Läromedel inom ämnet miljö och räddningstjänst har utvecklats. Miljöinnehållet i verkets utbildningar har ökat.

Samverkan har skett med Umeå universitet om en 5-poängsutbildning kring miljökonsekvenser vid olyckor.

Räddningsverket har som sektorsmyndighet utarbetat underlag i form av möjliga sektorsmål och åtgärder utifrån de nationella miljö kvalitetsmålen.

Ny oljeskyddsmateriel har anskaffats och utbildning har genomförts för förrådspersonal i Vänersborg och Botkyrka, räddningstjänsten i Göteborg och Kustbevakningen.

Utvecklingsarbetet har resulterat i rapporter och program för beslutsstöd som ger kommunerna bättre underlag för skydd av kusten och för val av saneringsmetoder vid oljepåslag i strandzonen.

Nio oljesaneringsoperationer har genomförts. Sex saneringsoperationer har slutreglerats. Vidare har under året fyra kommuner fått hjälp vid oljepåslag. Totalt har Räddningsverket betalat ut 2,8 miljoner kronor till kommunerna för saneringar och medgivit Kustbevakningen att disponera högst 2,5 miljoner för miljöräddningstjänst till sjöss.

Kostnad

Kostnaden är 5,6 miljoner kronor.

Kommentar

Genom identifiering av sektorns inverkan på miljö kvalitetsmålen samt utvecklingsarbete, information och utbildning, har förutsättningarna för att utveckla beredskapen för miljöräddningstjänst förbättrats.

Det nya oljeskyddsmateriel som anskaffats ger kommunerna möjligheter att inom fyra timmar skydda miljö och stora ekono-

miska värden från brinnande olja på väst- och ostkusten.

Riskhantering

Mål

Samhällets riskhantering skall utvecklas på nationell, regional och lokal nivå. Forskningsinsatser i enlighet med redovisat ramprogram skall genomföras. Under år 1999 skall arbetet med risk-kommunikation och integrering av säkerhet, hälsa och miljö prioriteras. Utveckling av risk-hanteringsprocessen vid verksamheter som omfattas av Sevesodirektivet skall prioriteras.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla riskhanteringen på alla nivåer i samhället.

Räddningsverket har genomfört en seminarierie om kommunal riskhantering i samverkan med Socialstyrelsen och Livsmedelsverket. Seminarierna handlade om att integrera säkerhet med hälsa och miljö samt gav möjlighet att diskutera behovet av samverkan i riskhanteringsarbetet.

Ett antal handböcker för olika arbetsmoment i riskhanteringen har utvecklats.

Insatser enligt ramprogrammet för riskforskning pågår. En professorstjänst i riskhantering är under tillsättning vid Karlstads universitet. Forskningsresultaten redovisas bland annat på verkets webbplats och vid seminarier vid Räddningsverket. Seminarierna har haft deltagare från hela Norden.

Stöd till kommuner och länsstyrelser i riskhantering ges fortlöpande och ofta i form av yttranden över detalj- och översiktsplaner samt genom tillåtighetsprövningar.

Räddningsverket genomför ett projekt avseende riskkommunikation. I anslutning till två anläggningar som hanterar kemikalier har information givits till allmänheten enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Informationsinsatserna ska utvärderas. Projektet förväntas ge un-

derlag till handledningar i risk-kommunikation.

Kostnad

Kostnaden är 11,4 miljoner kronor.

Kommentar

Riskhanteringsprocessen har utvecklats på lokal- och viss mån på regional nivå. Vunna erfarenheter och framtagen kunskap för lokala tillämpningar kan ge bra underlag för tillämpningar på regional och nationell nivå.

Arbetet med integrering av säkerhet, hälsa och miljö samt med riskkommunikation har getts hög prioritet och varit framgångsrikt.

Samordnade forskningsinsatser enligt framtaget ramprogram har ännu inte kommit till stånd. Arbeta med att åstadkomma myndighetsgemensamma insatser skulle underlätta av tydliga anvisningar från regeringen.

Verkets stöd till länsstyrelser, kommuner med flera har bidragit till att utveckla riskhanteringen i samhället. Påtagliga exempel på detta återfinns inom olika infrastrukturrella projekt som till exempel Botnia-banan.

Räddningsverkets informationsbank

Mål

Räddningsverkets informationsbank skall utvecklas till att utgöra ett verktyg för insamling och spridning av fakta och erfarenheter som kan vara till nytta vid arbete med riskhantering, regelutveckling, tillsyn och operativa insatser.

Återrapportering

Räddningsverket skall ge en lägesrapport över informationsbankens utveckling när det gäller såväl innehåll som antalet abonnemang samt förmåga att utgöra ett beslutsunderlag för de utpekade målgrupperna.

Drygt 850 myndigheter, organisationer och företag abonnerar på cd-versionen av Räddningsverkets informationsbank.

De som använder programmet är främst räddningstjänster, länsstyrelser, Polisen, Tullverket, Kustbevakning och näringsliv. Eftersom programmet kan installeras i nätverk och får köras i samtliga av en organisations datorer, kan antalet användare vara mycket stort.

Kustbevakningen använder programmet dels för räddningsinsatser, dels vid farligt gods-kontroller, totalt 16 abonnemang.

Polisen har totalt 40 abonnemang, fördelat på olika myndigheter. Tullverket har 10 abonnemang, fördelat på lika många myndigheter. Av landets länsstyrelser är 18 registrerade användare. I våra nordiska grannländer abonnerar 21 organisationer på informationsbanken.

För användning inom Räddningsverket, finns en on-line version som uppdateras varje dygn.

Vissa delar av Räddningsverkets informationsbank finns även tillgängliga via Internet.

Insamlandet av erfarenheter till informationsbanken sker nu på ett mera heltäckande sätt och i organiserad samverkan med internationella organisationer. Nätverket för erfarenhetsinsamling täcker för närvarande 24 länder.

Programmets olika delar:

- Farliga ämnen innehåller 5 796 ämnen med namn på svenska, engelska, tyska och franska.
- Bibliotek med 13 000 dokument
- Riksresursdatabas
- Beräkningsmodeller för kemikaliespridning.
- Metodanvisningar för kemikalie- och oljebekämpning samt förebyggande åtgärder, till exempel brandskydd.
- Lednings och uppföljningsprogram för räddningsinsatser.
- Regelverk för transport av farligt gods
- Tillsyn av farligt gods
- Räddningstjänststatistik från 1996-98
- Tillsynsstatistik för polisens och tullens tillsyner av transporter med farligt gods 1997-98

- Handböcker och utbildningsmaterial finns för brand, kemi, räddningstjänst, sjukvård, sjö/fartyg, riskhantering, insatsplanering, brandsyn, samband/radiokommunikation, farligt gods, oljeskydd samt stab/ledning
- Ett geografiskt informationslager, GIS, har byggts upp och är under utveckling för intern och extern användning.

Samverkan med andra myndigheter har medfört tillskott av ytterligare regelverk och utbildningsmaterial.

Kostnad och intäkt

Kostnaden är 6,7 miljoner kronor.

Intäkten är 0,9 miljoner kronor.

Kommentar

Antalet abonnemang har ökat väsentligt. Från 500 abonnemang i slutet av 1997, till 868 abonnemang 1999.

De kommunala räddningstjänsterna bildar i allt större omfattning räddningstjänstförbund, varför antalet abonnemang från den sektorn kan förväntas minska, medan det faktiska antalet användare ökar.

Bedömningen är att 95 procent av de kommunala räddningstjänsterna använder Räddningsverkets informationsbank som beslutsunderlag, såväl operativt som för förebyggande verksamhet och utbildning. Många använder programmet som beslutsstöd även i släckbilar och ledningsfordon.

Det internationella intresset för informationsbanken har ökat och initiativ till ett konkret samverkansprojekt inom EU har tagits från finländsk sida. Sju länder i Europa har meddelat intresse för ett sådant projekt.

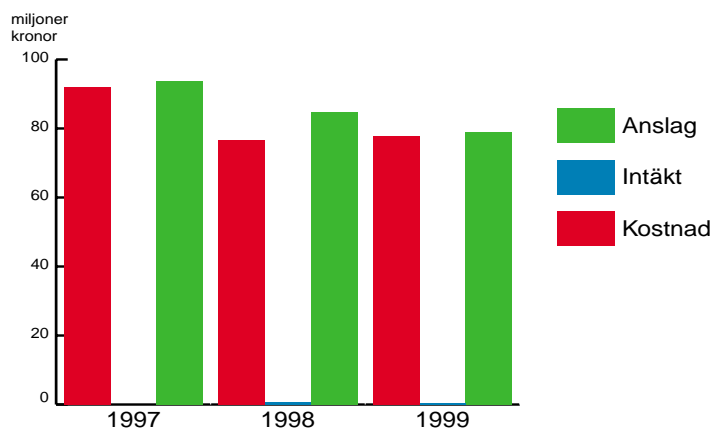

*Den enskilda
människans förmåga*

Inom verksamhetsgrenen bedrivs verksamhet som syftar till att ta tillvara och utveckla den enskilda människans förmåga och intresse men också hennes skyldigheter att själv kunna vidta åtgärder för att förebygga olyckor och begränsa skadorna av de som trots allt inträffar:

Verksamheten bedrivs i följande indelning:

- varning och information till allmänheten
- allmänhetens egna säkerhetsåtgärder
- hemskydd för allmänheten vid höjd beredskap

Allmänhetens säkerhet

Mål

Handlingsprogrammet för informations- och utbildningsinsatser med syfte att utveckla den enskilda människans förmåga att förebygga och agera vid olyckor skall genomföras. Aktiviteter skall genomföras i samverkan med övriga myndigheter och organisationer och med ambitionen att förbättra den enskilda människans förmåga att agera på rätt sätt vid olyckor, katastrofer och störningar i viktiga infrastruktursystem.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa arbetsläget vad avser olika insatser i enlighet med handlingsprogrammet.

Arbetsläget vad gäller genomförandet av insatser är totalt sett gott, emellertid har arbetet med att utvärdera befintligt utbildningsmaterial och att intensifiera satsningen på skolans område inte påbörjats i planerad omfattning.

I det följande beskrivs arbetsläget för olika delområden inom handlingsprogrammet.

Nätverket för allmänhetens säkerhet

Verket bildade i fjol ett externt nätverk med representanter för organisationer och myndigheter som har anknytning till området Skydd mot olyckor. Nätverket omfattar för närvarande 16 myndigheter och organisationer. Syftet är att tillvarata erfarenheter och samordna utbildnings- och informationsinsatser. Uppbyggnaden av en gemensam webbplats på Internet har påbörjats. Tanken är att på en gemensam sida, en så kallad portal, samla ingångar till och information från de medverkande i nätverket. Webbplatsen vänder sig till allmänheten och ska öppnas för besökare under 2000.

Utbildning

I regi av Svenska Brandförsvarsförbundet, SBF, samt de båda frivilliga försvarsorganisationerna Svenska Röda Korset, SRK, och Sveriges Civilförsvarsförbund, SCF, genomförs utbildning i skydd mot olyckor. Under 1999 har totalt cirka 254 000 personer utbildats. Därav omkring 100 000 i brandkunskap, 72 000 i första hjälpen och hjärt- och lungräddning samt 82 000 i säkerhet och överlevnad.

Vattensäkerhet

Svenska Livräddningssällskapet, SLS, har genomfört 175 sim- och vattensäkerhetskurser för 6-åringar. Kurserna har bedrivits i elva län. Sammanlagt har 1 734 barn utbildats.

SLS har även fått bidrag till att skicka ut utbildningsmaterialet *Barnens Livräddningsskola* till årskurserna 1-3. Under året har SLS, med ekonomiskt stöd från verket, påbörjat uppbyggnaden av statistik över drunkningstillbud i simhallar.

Kampanjen mot hemolycksfall

Kampanjen syftar till att öka allmänhetens uppmärksamhet på de risker som finns i hemmet. Den ska också ge ökad kunskap om hur man förebygger olyckor och hur man lindrar skadan när olyckan har skett.

Fredagen den 13:e augusti var startskott för årets kampanj som riktade sig mot de äldre. Kampanjen formades kring tre satsningar: en tipspromenad, Öppet hus/äldremässa samt ett utbildningspaket.

Aktiviteter genomfördes i samarbete med pensionärsorganisationerna Pensionärernas riksorganisationer och Sverige pensionärsförbund samt Folkhälsoinstitutet, SBF, SRK och SCF. I omkring 200 kommuner genomfördes olika aktiviteter.

Information om brandvarnare

Foldern *Kort information om brandvarnare* har tryckts i 750 000 exemplar. Kommunerna har delat ut broschyren i samband med lokala aktiviteter. Inför jul- och nyårshelgerna medverkade verket i Anslagstavlan i Sveriges Television med budskapen ”Du glömde väl inte släcka ljuset” och ”Kontrollera att brandvarnaren fungerar”.

Brandskydd i glesbygd

Det treåriga projektet för bättre brandskydd i glesbygd har utvärderats. Totalt medverkade 46 kommuner.

Utvärderingen visar att 93 procent av de som tillfrågats och som genomgått brandskyddsutbildning är mycket positiva eller ganska positiva till brandmännens hembesök. Nästan samtliga deltagare hade vid undersökningstillfället en fungerande brandvarnare installerad i hemmet. Detta är en något högre andel jämfört med de som inte gått utbildning. Överlag finns det dessutom relativt sett klara skillnader i upplevd

kunskap mellan de tillfrågade som genomgått utbildning och de som inte deltagit i någon utbildning alls. Undersökningen visar dock att den känsla av säkerhet vad gäller hanteringen av en brandsituation i hemmet som finns direkt efter genomgången kurs avtar med tiden.

Övrig informationsverksamhet

Räddningsverket har tillsammans med Polisen och SBF medverkat i den av Sprängämnesinspektionen producerade foldern *10 goda råd på stubinen*. Broschyren spreds vid årsskiftet på olika försäljningsställen för fyrverkerier.

Verket har medverkat med brandskyddsinformation vid ett par publika mässor.

En broschyr har producerats utifrån boken *Att leka med elden - en bok om barn, eld och brand*. Boken sammanfattar den forskning som verket bedrivit om barns förhållande till eld. Syftet med broschyren är att marknadsföra boken och på ett lättillgängligt sätt sprida kunskap till berörda grupper i samhället.

Barn- och ungdomsverksamhet

Verket tillhandahåller utbildningsmaterial från förskola till gymnasium.

För att ytterligare öka kännedomen om de olika utbildningspaketen har annonsering och medverkan vid olika mässor genomförts.

Efterfrågan på skolmaterialet är stor. Exempelvis har 10 000 klassuppsättningar skickats ut till grundskolans årskurser 1-6. Verket har även distribuerat omkring 1 200 klassuppsättningar av *Är Du Beredd?* och omkring 10 000 exemplar av studieboken *För ett säkrare samhälle*. För barn mellan 5-7 år finns målarboken *Lär dig brandkunskap med Ellie och Jonas*. Boken har distribuerats i cirka 300 000 exemplar. Målarboken används i första hand av familjedaghemmen och i grundskolans 6-årsverksamhet. En interaktiv version av samma material har också producerats.

Forskning och utveckling

Ett treårigt forskningsprojekt *Barn och olyckor* har startat. Projektet har som syfte att öka kunskapen om barn och deras förhållningssätt till risk och faror inom främst eld, överlevnad och vattensäkerhet. Denna kunskap ska sedan användas i det fortsatta förebyggande arbetet mot barn och ungdomar.

En kartläggning har genomförts avseende befintlig kunskap om människors säkerhetsmedvetande och syn på risker i sin omgivning samt erfarenheter från insatser att påverka dessa förhållanden.

Ett forskningsprojekt om första hjälpeninsatser i samband med olycksfall och akut sjukdom har delfinansierats.

Kostnad

Kostnaden är 38,2 miljoner kronor.

Kommentar

Arbetet efter handlingsprogrammets intentioner fortgår. Nuvarande handlingsprogram omfattar perioden 1998–2000. En översyn av handlingsprogrammet kommer att ske. I samband med den kommer bland annat tydligare mål för verkets arbete gentemot skolan att formuleras. Vidare ska ett arbete påbörjas för att tillsammans med Folkhälsoinstitutet tydliggöra verkets roll inom ramen för en övergripande strategi för ett skadefritt Sverige.

Kommunernas hemskydd

Mål

Under höjd beredskap skall alla kommuner ha ett hemskydd som bl a har till uppgift att förmedla information mellan kommunen och befolkningen.

Åtterrapporering

Räddningsverket skall redovisa hur kommunerna organiserat hemskyddet.

Sveriges Civilförsvarsförbund, SCF, har via medel från verkets anslag utbildat 162 hemskyddsombud varav 41 är kvinnor och 91 män. Totalt fanns det vid årsskiftet 18 675 hemskyddsombud i 270 kommuner som tecknat avtal om frivillig tjänstgöring under höjd beredskap. Ombuden består av 7 461 kvinnor och 11 214 män.

SCF har utbildat 16 hemskyddsgruppchefer på frivillig basis varav elva är kvinnor och fem män. Under året har inga totalförsvarspliktiga gruppchefer utbildats. Totalt fanns det vid utgången av året 13 679 civilpliktiga hemskyddsgruppchefer i 250 kommuner. Av gruppcheferna är 4 573 kvinnor och 9 106 män.

Kostnad

Kostnaden är 1,1 miljoner kronor.

Kommentar

Pliktverkets register över hemskyddsombud har tidigare omfattat cirka 25 000 personer. I denna siffra ingick såväl personer som hade registrerats i enskild civilförsvarsförening som i kommun.

Det uppdrag som Räddningsverket givit SCF för att bland annat stödja kommunerna i deras arbete med att revidera Pliktverkets register med hemskyddsombud har lett till att över 6 000 personer tagits bort ur registret.

Kommunernas hemskydd börjar i allt större utsträckning bli integrerat i den ordinarie verksamheten. Rent organisatoriskt ligger ansvaret oftast hos kommunens räddningstjänst, socialförvaltningen eller kommunkansliet. Den organisatoriska inplaceringen styr oftast vilka huvuduppgifter som lokalt ålägges hemskyddet.

Varning och information

Mål

Räddningsverket skall påbörja införandet av ett nytt manöversystem för varning utomhus.

Åtterrapporering

Räddningsverket skall redovisa planeringen för införandet av ett nytt manöversystem.

Ett nytt manöversystem har under året installerats i Södermanlands, Jönköpings, Gotlands, Hallands och Norrbottens län. Installation i Skåne län sker i början av år 2000. Upphandling omfattande installation av nytt manöversystem i resterande län pågår. Installation i övriga län avses påbörjas hösten 2000 och förväntas vara helt klar under år 2003.

Avtal har tecknats med Telia om underhåll och avveckling av det gamla manöversystemet.

Kostnad

Kostnaden är 33,9 miljoner kronor.

Kommentar

Verket anser att samhället totalt sett har en god förmåga att varna hela befolkningen genom radio och television. Genom införandet av det nya manöversystemet förbättras successivt möjligheterna att på ett rationellt sätt använda utomhusvarningen för att utlösa signalen *Viktigt meddelande*.

Jämfört med planeringen blev införandet av ett nytt manöversystem i de första fem länen något försenad. Den förseningen har i stort återhämtats i och med att upphandlingen för resterande län påbörjats. I nuläget bedömer vi att projektet kommer att hålla sig inom de planerade tidsramarna.

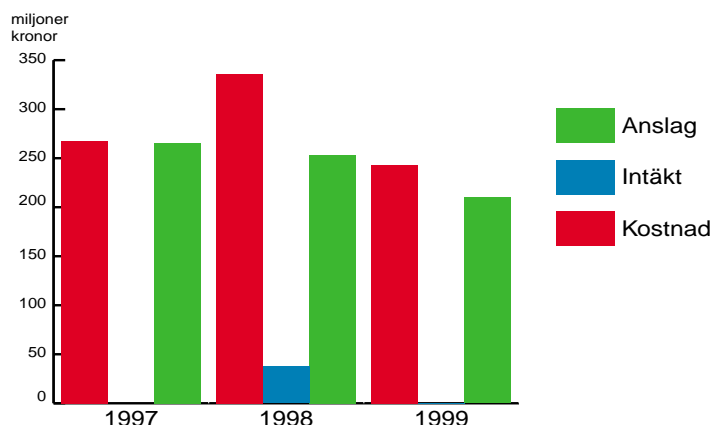
Befolkningskydd i krig

Inom verksamhetsgrenen bedrivs verksamhet som syftar till att skydda befolkningen och civil egendom från krigets verkningar. Central verksamhet är administration och utveckling av skyddsrumproduktionen.

Verksamheten bedrivs i följande indelning:

- produktion av skyddsrum och skyddade utrymmen
- tillhandahållande av andningsskydd
- planering för produktion och utnyttjande av fysiskt skydd och andningsskydd samt för mörkläggning och utrymning

Skyddsrum och skyddade utrymmen

Mål

Åtgärder skall vidtas för att genom förbättrade skyddsåtgärder hindra och begränsa skador på befolkningen vid krigshandlingar.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa en sammanställning av årets produktion och kostnader för skyddsrum samt antal nyttkomna skyddsrumplatser fördelat på kategorier. Jämförelse skall ske med de tre föregående åren. I övrigt skall arbetsläget inom området rapporteras bl a vad avser besiktningar, skyddade utrymmen samt bemyndiganderedovisning.

Skyddsrumproduktionen har under året resulterat i totalt 263 nya skyddsrum med 22 300 platser. Under 1997 färdigställdes 372 nya skyddsrum med 29 400 platser och 1998, 286 skyddsrum med 23 030 platser. Den genomsnittliga storleken har ökat till 85 platser, i jämförelse med 78 platser 1997 och 74 platser för 1998.

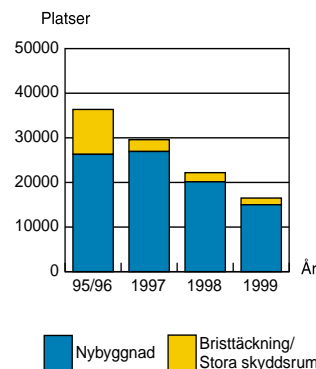
För att upprätthålla kvaliteten i skyddsrumbeståndet har omkring 4200 skyddsrum kontrollerats av kommunerna medan cirka 4000 skyddsrum har åtgärdats. Därmed har omkring 85 procent av skyddsrumbeståndet kontrollerats och åtgärdats. Under 1997 kontrollerades cirka 3 800 skyddsrum och 1998 cirka 5 500 skyddsrum. Kostnader enligt tabeller på sidan 39.

Utvecklingen av kvalitetssystemet har fortsatt under 1999. Åtta nya sakkunniga och 148 kontrollanter har utbildats. 47 komponenter för skyddsrum har certifierats och fyra frivilliga godkännanden för komponenter meddelats. Totalt har nu 162 sakkunniga och 156 kontrollanter utbildats.

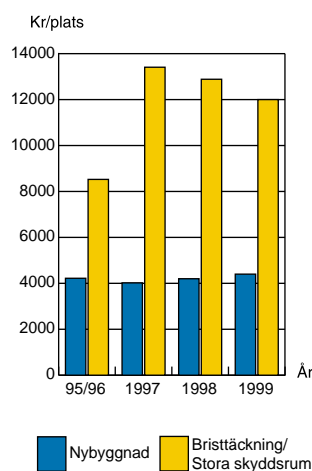
Arbetet med införande av det nya systemet för skyddade utrymmen har fortsatt med inventering och registrering av lokaler i ett mindre antal kommuner. Arbetet har dock nedprioriterats. Fältbesiktningar av lokaler har skett i Göteborg, Upplands Väsby, Motala, Åmåls, Säftele och Köpings kommuner.

Uppföljning av skyddsrumsverksamheten har genomförts i fyra av planerade sex län: Uppsala, Östergötlands, Västra Götalands och Örebro län. Även detta år har konstaterats varierande resurser, kompetens och ambitionsnivå hos länsstyrelserna.

Totalt antal nya skyddsrumplatser vid ny- och ombyggnad samt bristtäckning inklusive stora skyddsrum per budgetår

Kostnad per skyddsrumsp plats vid ny- och ombyggnad respektive bristtäckning inklusive stora skyddsrum

Avgränsning av skyddsrumsområden enligt försvarsbeslutet 1996 och 1998 års regionala mål- och riskanalyser visar att 93 kommuner har 196 skyddsrumsområden. Bristen på skyddsrumsp platser inom dessa områden enligt planeringsförutsättningarna i skyddsrumreglerna uppgår till cirka 35 000.

Antalet skyddsrum som avvecklats under året uppgår till 600 stycken med cirka 50 000 platser. Under 1998 avvecklades 294 skyddsrum med cirka 21 400 platser och 1997 331 skyddsrum med cirka 20 600 platser.

Totalt finns nu i landet omkring 67 900 skyddsrum med cirka 7,2 miljoner platser.

Kostnad

Kostnaden är 207 miljoner kronor. I tabellerna till höger redovisas vissa kostnader uppdelade per objektsgrupp.

Kommentar

Produktionen av nya skyddsrum har under 90-talet minskat i omfattning från drygt 900 vid 90-talets början till 263 skyddsrum under 1999. Räknat i kronor är detta en minskning från en nivå på nästan 400 miljoner kronor till 75 miljoner kronor.

Riksdagen har genom beslut kraftigt minskat tilldelningen av medel och bemyndiganden för skyddsrumproduktionen. När bostadsbyggande nu ökar kan det få till följd att tilldelade bemyndiganden inte räcker i förhållande till behoven inom skyddsrumsområdena, trots att dessa blivit både färre och mindre. Att bygga skyddsrum i befintliga byggnader är per skyddsrumsp plats tre till fyra gånger dyrare än att bygga skyddsrum i samband med nyproduktion.

Den låga produktionsnivå som verket redovisar för 1999 väntas de närmaste åren sjunka ytterligare. På sikt finns det risk för stora svårigheter att behålla viktig kompetens samt produktionsresurser inom området. Ett så kraftigt bortfall är mycket svårt att ersätta under en återtagningsperiod.

Skyddsrum i ny- och ombyggnation

	1999	1998	1997
Antal skyddsrum	229	265	346
Antal platser	18 360	20 140	26 900
Kostnad, kr/plats	4 063	4 200	4 020

Skyddsrum i befintliga byggnader

	1999	1998	1997
Antal skyddsrum	34	20	26
Antal platser	3 937	2 050	2 500
Kostnad, kr/plats	15 300	14 700	10 000

Underhållsbesiktningar

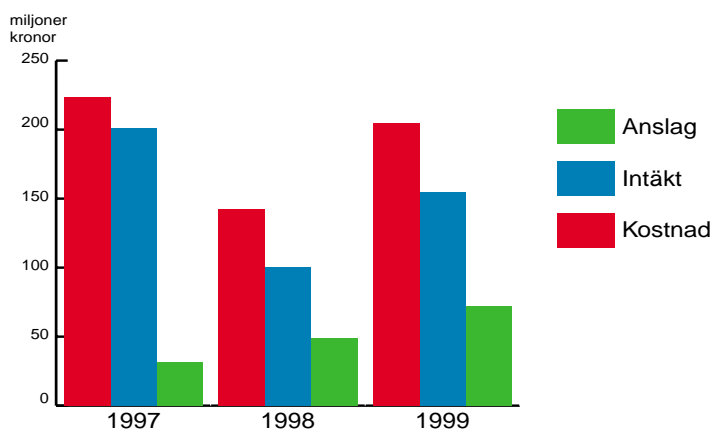
	1999	1998	1997
Antal besiktigade skyddsrum	4 200	5 500	5 100
Antal åtgärdade skyddsrum	4 350	4 600	3 800
Åtgärdskostnad, kr/plats	100	125	140

Internationell verksamhet

Inom verksamhetsgrenen bedrivs verksamhet för att upprätthålla och utveckla verkets förmåga till internationella hjälpinsatser. Stöd till uppbyggnaden och utvecklingen av räddningstjänsten i Östeuropa och tjänsteexport ingår också.

Verksamheten bedrivs i följande indelning:

- verkets beredskap för internationella hjälpinsatser
- internationella hjälpinsatser för katastrof- och flyktinghjälp
- stöd till uppbyggnad av räddningstjänsten med mera i Östeuropa
- övriga internationella insatser

Beredskap för internationella hjälpinsatser

Mål

Räddningsverket skall upprätthålla beredskap för att genomföra katastrof- och räddningsinsatser samt ha kapacitet för att på regeringens uppdrag kunna medverka med sina resurser i en inledande fas av återuppbyggnadsinsatser i katastrof-drabbade länder.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa omfattning och kostnad för upprätthållen beredskap samt genomförda insatser.

Omfattning och kostnad för upprätthållen beredskap

Verket följer det program som redovisats till regeringen i anslagsframställan och i utred-

ningsuppdrag inför den säkerhetspolitiska kontrollstationen.

Med nuvarande beredskap finns möjlighet att genomföra minst en samtidig insats med en räddningsstyrka, och tre stödstyrkor. Möjligheten att genomföra samtidiga insatser kan dock variera beroende på enskilda styrkors dimensionering.

Utveckling av personell och materiell beredskap har fortsatt. Förbättringar har genomförts för att öka snabbheten vid mobilisering av insatsstyrkor.

Beredskapen för räddningsinsatser vid stora naturolyckor har utökats med en styrka för insats vid hantering av kemiska vapen. Styrkan består av 15-20 personer för indikerings-, sanerings- och skyddsåtgärder i samband med hantering av kemiska vapen att ställas till förfogande för FN-organet OPCW, Organization for the Prohibition of Chemical Weapons. Styrkan kan avresa inom 12 timmar efter larm. Styrkan har under året kompletteringsutbildats. Utrustning för styrkan har införskaffats.

Genomförda insatser

Verket har genomfört tolv räddnings-, katastrof- och återuppbyggnadsinsatser. Därutöver har den verksamhet som påbörjades i Polen och Centralamerika under 1998 fullföljts. De räddnings- och katastrofinsatser som genomförts har varit omfattande.

Genomförda/påbörjade insatser är:

- I samband med Kosovo-krisen genomfördes personal- materiel- och transportinsatser i Albanien, Makedonien och Kosovo för FN-organen WFP, UNHCR och OCHA samt för Sida. Dessutom påbörjades en insats inom humanitär minröjning för FN:s minröjningsorganisation UNMACC.
- Till de två jordbävningarna i västra Turkiet sändes räddningsstyrkor om 75 respektive 43 personer tillsammans med sökhundar. Vidare skedde överlämning av betydande mängder biståndsmateriel, huvudsakligen tält.
- Återuppbyggnad av broar och väg-reparationer i Angola med WFP och Sida avslutades under året. En eventuell fortsättning under 2000 beror på säkerhetsläget.
- Ytterligare en överlämning av tält och filtar genomfördes efter jordbävningen på Taiwan i oktober.
- En stödinsats för OCHA och andra FN-organ gjordes på Öst-Timor under den kris som uppstod där.
- Återuppbyggnadsarbetena på Sidas uppdrag i Bosnien-Herzegovina har fortsatt.

Antal påbörjade internationella insatser 1993-1999

År	Antal insatser	Budget i miljoner kronor	Antal personer
1993	3	136,9	216
1994	5	74,3	182
1995	6	33,8	40
1996	12	71,5	36
1997	14	162,5	55
1998	15	109,1	36
1999	16	133,6	304

Sedan 1988 har vi genomfört totalt 80 insatser

Verkets expertis har för att stödja FN-organ eller drabbade länder medverkat i samband med jordbävningarna i Turkiet och på Taiwan samt vid tyfonkatastrofen i Indien.

Kostnad och intäkt

Kostnaden för hjälpinsatser är 162,7 miljoner kronor och intäkten är 149,3 miljoner kronor.

Intäkterna fördelas på följande uppdragsgivare (miljoner kronor):

FN	27,7
Sida	121,6
Totalt	149,3

Verksamheten ska genom intäkter från uppdragsgivarna täcka minst de direkta kostnaderna för genomförda insatser. Resterande del finansieras med anslagsmedel. Fordringar på cirka 13 miljoner kronor för tidigare utförda arbeten i Bosnien har avskrivits.

Kostnaden för beredskapen är 20,3 miljoner kronor.

Kommentar

Verket bedömer att det finns goda möjligheter att ytterligare utveckla beredskapen för internationella hjälpinsatser. På grund av många och omfattande internationella hjälpinsatser har utbildning och övning av verkets personalpool tvingats nedprioriteras.

Verket strävar efter att öka och höja kompetensen hos den personal som medverkar i hjälpinsatserna för att härigenom också höja effektiviteten i insatsarbetet. Den övertaliga materielen inom det civila och militära försvaret bedöms kunna förbättra den internationella beredskapen rent materiellt. Materielen har också gett verket en möjlighet att skapa nya insatspaket.

Säkerhetsfrämjande insatser i Central- och Östeuropa**Mål**

Räddningsverket skall inom sitt verksamhetsområde på uppdrag medverka i programmet för säkerhetsfrämjande åtgärder i Central- och Östeuropa samt i motsvarande program inom miljöområdet.

Åtterrapporing

Räddningsverket skall redovisa genomförda insatser i uppbyggnad av räddningstjänsten i vissa länder i Central- och Östeuropa samt i motsvarande program inom miljöområdet.

Samarbetet med Estland, Lettland och Litauen har fortsatt med stöd av de avsiktsförklaringar som undertecknades mellan Räddningsverket och respektive lands räddningstjänstmyndighet 1998. Enligt dessa avsiktsförklaringar, som bygger på utvärdering av genomfört samarbete sedan 1992/93, ska ett treårigt samarbete 1999-2001 inriktas på följande områden:

- Stöd till de baltiska staternas nationella utbildningssystem, med tonvikt på högre räddningstjänstutbildning.
- Forskning och utveckling genom kunskapsutbyte inom metod-, teknik-, utbildnings- och organisations- utvecklingsområdena.
- Samverkan och bistånd vid allvarliga olyckor med stöd av bilaterala avtal.

Det fortsatta samarbetet inom utbildningsområdet resulterade inledningsvis i gemensamma kursplaner för hur Räddningsverket ska kunna komplettera räddningstjänstutbildningarna i respektive land. En tvåveckors räddningsledarutbildning för sammanlagt 72 elever från de olika länderna har med stöd av Sida genomförts på Räddningsverkets skolor. Svenska lärare har föreläst vid respektive lands högre räddningstjänstutbildningar. Dessutom har en tvåveckors pedagogikutbildning genomförts för blivande litauiska räddningslärare.

Teknisk stöd har getts för bland annat planering och uppbyggnad av räddningsskolor och övningsfält, samt rådgivning i planering och organisation till räddningsskolan i Estland. FoU-, utvärderings- och observatörsrapporter inom en rad sakområden har utväxlats med samtliga tre länder.

Under 1999 har flera överläggningar med samtliga tre länder genomförts för att förbereda förhandlingar om bilaterala avtal om samverkan och bistånd vid allvarliga olyckor.

I Litauen har utbildning för oljeskadeskydd och en analys av behovet av kompletterande utrustning genomförts i Klaipeda och Kaunas. Dessutom har utbildning och materielstöd för oljeskadeskydd genomförts för räddningstjänstpersonal från städer längs den estniska västkusten och på öarna. Dessa projekt motsvarar de

projekt som tidigare genomförts i Ventspils, Liepaja och Riga i Lettland.

Den tredje etappen av samarbetet med Litauen om transporter av farligt gods har genomförts. Grundutbildning om ADR har genomförts i Litauen. En utbildning i internationell rätt och EUs kontrolldirektiv har genomförts för cirka 40 tjänstemän i den litauiska tillsyns- och kontrollorganisationerna.

Projektet om stöd till det lettiska Transportministeriet inom området farligt gods, som slutfördes 1998, har utvärderat och rapporterat till Utrikesdepartementet under 1999. Under 1999 har överläggningar genomförts mellan Räddningsverket och det lettiska Transportministeriet i syfte ta fram en avsiktsförklaring om former och innehåll i det fortsatta samarbetet.

I Lettland har Räddningsverket medverkat med experter, skriftligt underlag och rådgivning när det gäller förebyggande åtgärder vid översvämningar. Projektet påbörjades i samband med de svåra översvämningarna under våren 1998.

Arbetsgruppen för det bilaterala räddningstjänstavtalet mellan Sverige (Räddningsverket) och Ryssland (EMERCOM) har haft två möten för att planera och initiera gemensamma aktiviteter. Ett seminarium har genomförts i Archangelsk för att utveckla lokal riskanalys och beredskapsplanering främst när det gäller kemikalieolyckor. Seminariet motsvarar de som tidigare genomförts i Petrosavodsk och Murmansk. Under 1999 genomfördes en analys om behovet av stöd när det gäller utbildning och utrustning för oljeskadeskydd i Kaliningrad. Under hösten genomfördes överläggningar i Petrosavodsk med syfte att stödja deras uppföljning av seminariet 1997.

Kostnad och intäkt

Verkets säkerhetsfrämjande åtgärder i Central- och Östeuropa består av en anslagsfinansierad och en intäktsfinansierad del. Kostnaderna för de säkerhetsfrämjande åtgärderna är 5,1 miljoner kronor, av vilka 2,5 miljoner kronor finansierats via intäkter.

Kommentar

Räddningsverket bedömer att samarbetet sedan 1992/93 för utveckling av räddningstjänsten i de baltiska staterna, liksom specialprojekten om transporter av farligt

gods och oljeskadeskydd har lämnat väsentliga bidrag till det säkerhetsfrämjande samarbetet liksom en miljömässigt hållbar utveckling.

Med stöd av avsiktsförklaringar har samarbetet utvecklats mot allt högre grad av ömsesidighet och stödet är idag framförallt inriktat på kompletterande åtgärder och rådgivning i samband med de baltiska räddningstjänsternas utveckling av sina respektive organisationer och system, främst i fråga om utbildning. De baltiska räddningstjänsterna efterfrågar idag alltmer stöd och råd när det gäller anpassning till EU och det internationella samarbetet över huvud taget.

Verket bedömer att i fråga om samarbetet med Ryssland kommer detta att även fortsättningsvis koncentreras till nordvästra Ryssland och Kaliningrads-området. Verket anser att fortsatta insatser inom riskanalysområdet och beredskapsplaneringen mot svåra olyckor, i första hand kemikalieolyckor, kan ge väsentliga bidrag till en miljömässigt hållbar utveckling i vårt närområde.

Återrapportering av uppdrag

Redovisning av överlåtelse av övertalig materiel

Åtterrapporering

Statens räddningsverk skall redovisa genomförd överlåtelse i delårsrapport och årsredovisning. Eventuella kostnader i samband med avyttringen skall redovisas separat.

(REGERINGSBESLUT FO96/2936/CIV)

Ansvar för räddningstjänst under höjd beredskap överfördes 1995 från staten till kommunerna. Då kommunerna inte hade behov av all den civilförsvarsmateriel som Räddningsverket lagerhållit för det statliga civilförsvaret påbörjades viss utförsäljning.

För viss materiel gjordes emellertid bedömningen att kostnaden i samband med försäljning inte skulle stå i rimlig proportion till eventuella försäljningsintäkter samtidigt som materielen hade ett bruksvärde för vissa myndigheter och organisationer. Det var i huvudsak brand- och räddningsmateriel, beklädnads-, förplägnads-, förläggings- och underhållsmateriel.

Räddningsverket fick därför 1997 regeringens tillstånd att utan ersättning överlåta övertalig svårsåld civilförsvarsmateriel dels till svenska myndigheter och organisationer som hade behov av och användning av materielen, dels till länder där regeringen beslutat om stöd till uppbyggnad av räddningstjänsten.

Under 1999 har verket överlåtit materiel från beredskapslager till myndigheter som Försvarsmakten, Luftfartsverket och Socialstyrelsen. Vidare har materiel överlåtit till Sveriges Lantbruksuniversitet och kommunerna. Organisationer som erhållit materiel är frivilliga brandkårer, Sveriges Civilförsvarsförbund samt Frivilliga Radioorganisationen. För internationell hjälpverksamhet har materiel överlåtit till Pingstmissionens Ulandshjälp och pingstförsamlingen i Höganäs. Därutöver har överlåtelse av övertalig materiel skett i samband med olika former av katastrofbistånd till Honduras, Albanien, Taiwan och Turkiet.

Det bokförda värdet på den överlåtna materielen är till 292 001 kronor.

Civilpliktsrådet

Åtterrapporering

Räddningsverket skall i årsredovisningen redovisa de totala kostnaderna och intäkterna för Civilpliktsrådets verksamhet och administration.

Verket har lämnat Civilpliktsrådet administrativt stöd och förvaltat medel för rådets verksamhet. Kostnaden för verksamheten är 1,8 miljoner kronor. Verkets kostnader för administrativt stöd är 461 000 kronor.

Samrådskommittén för medinflytande har genomfört två möten. Representanter från samtliga utbildningsanordnare, Civilpliktsrådet samt Överstyrelsen för civil beredskap har deltagit. Rådet har bland annat spridit information om medinflytande, deltagit vid sammanträden med civilpliktsberedningen, anordnat en förtroendemannakonferens under våren samt den årliga civilpliktskonferensen under hösten.

Utifrån Räddningsverkets ansvar för Civilpliktsrådets verksamhet bedöms verksamheten ha fungerat väl.

Beredskapsförmågan i funktionen befolkningskydd i krig

Åtterrapporering

Räddningsverket skall redovisa funktionens samlade beredskapsförmåga utifrån resultatmått framtagna under år 1998.

Utgångspunkten för redovisningen ska vara redovisat beredskapsläge den 31 december 1998. Redovisningen skall innehålla

- en sammanställning av beredskapsåtgärder som har vidtagits under budgetåret samt kostnader för dessa
- en redovisning av funktionens bedömda beredskapsförmåga - vid budgetårets slut
- en analys av vilka faktorer - inom och utom funktionen - som är gränssättande för funktionens förmåga
- en analys av beredskapsåtgärdernas effekt på funktionens förmåga.

Uppdraget återrapporteras i Planeringsunderlag för det civila försvaret 2001 och Årsbok civilt försvar 1999.

Utgiftsbegränsningar och ekonomisk återhållsamhet

Återrapportering

Räddningsverket skall iakttaga det regeringen angav i 1996 års totalförvarsproposition (s. 231) om ekonomisk återhållsamhet inom samtliga verksamheter. Räddningsverket skall i årsredovisningen redovisa vilka åtgärder myndigheten vidtagit i detta syfte.

Verksamheten inom funktionen

Befolkningsskydd och räddningstjänst

Verksamheten inom funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst följer den inriktning som angivits i försvarsbeslutet 1996 och kontrollstationen 1999. Detta har medfört att resursförbrukningen inom funktionen har minskat. Under året har verket bedrivit en särskild utredning ("B3-utredningen") för att ytterligare konkretisera försvarsbeslutets och kontrollstationens konsekvenser för verkets planering för räddningstjänsten under höjd beredskap. Utredningen har lämnat underlag för verkets planeringsunderlag till Överstyrelsen för civil beredskap och budgetunderlag till regeringen, som innebär ytterligare reduktioner av resursförbrukningen inom funktionen. Utredningen fortsätter under verksamhetsåret 2000. I budgetunderlaget för år 2001–2003 framhåller verket bland annat att det finns starka skäl, inte minst besparings-skäl, för att så snart som möjligt med utgångspunkt i gällande säkerhets- och försvarspolitiska inriktningar överväga de mål samt den planering och hantering av andningsskydd för allmänheten, som riksdagen bestämde 1982.

Internt arbete

I anslutning till det interna organisationsarbetet genomfördes översyner av interna processer för främst verksamhetsstyrning, ekonomisk uppföljning, projekthantering, upphandling, dokumenthantering och IT-verksamhet. Processerna lades fast i en ny arbetsordning och stöds av handböcker och utbildningsinsatser. Räddningsverket räknar med att dessa översyner och insatser leder till att verksamheten kan bedrivas effektivare och med högre förvaltningsmässig kvalitet.

Internrevision

Såväl allmänhet och anställda som verkets direkta uppdragsgivare måste kunna ha förtroende för att verksamheten bedrivs effektivt, präglas av ekonomisk återhållsamhet och uppfyller de förvaltningsmässiga krav som ställs på en statlig myndighet.

Av särskild betydelse i detta sammanhang är den gransknings- och utredningsverksamhet som bedrivs av verkets internrevision samt de åtgärder som verket vidtar med anledning av granskningarna. Under 1999 har granskningarna avsett verkets dokument- och ärendehantering, kontanthantering och hantering av stödbegärliga varor, tjänsteexport, hantering av 2000-problematiken, samt vissa frågor som rör beredskapen mot kärnenergiolyckor. Internrevisionen har också följt upp verkets åtgärdsarbete till följd av de granskningar som genomfördes 1998 rörande Civilpliktsrådet, bilförmåner inom verket, verkets avtalshantering, internationella hjälpverksamhet, representation samt anskaffning och upphandling.

Miljö

Införande av miljöledningssystem i verksamheten pågår och beräknas ge besparingar i resursförbrukning både i den centrala förvaltningen och i utbildningsverksamheten.

Resultatområden

Räddningsverket bedriver avgiftsfinansierad verksamhet inom fyra områden; utbildning, restaurang-, logi- och konferensverksamhet, intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods och tjänsteexport.

Resultatområdena skall täcka sina egna kostnader och eventuella underskott och överskott ackumuleras inom respektive område över/mellan budgetåren. För varje område anges särskilda villkor i verkets regleringsbrev.

Utbildning

Avgifterna skall minst täcka verkets direkta kostnader för tjänsterna. I årsredovisningen skall anges den totala kostnaden för resultatområdet.

Verksamheten finansieras med avgifter enligt följande (miljoner kronor):

Intäkter	14,1
Kostnader	12,6
Resultat	+1,5
Ackumulerat resultat	0

Under året har 4 881 elever genomgått avgiftsfinansierad utbildning. Det totala antalet utbildningsdagar är 11 633, fördelat på 222 kurstillfällen.

Särskilda satsningar har gjorts på distansutbildning då efterfrågan på denna typ av utbildning ökat. Trenden inom resultatområdet är i övrigt att utbildningarna i större omfattning än tidigare skräddarsys för kunden samt att utbildningen sker hos kunden.

Efterfrågan på utbildning inom området skydd mot olyckor är stort. Den avgiftsfinansierade utbildningen befinner sig i en utvecklingsfas och omfattningen kommer att öka under kommande år.

Restaurang-, logi- och konferensverksamhet

Intäkter i samband med utbildningsverksamheten skall särredovisas. Verksamheten skall bedrivas med full kostnadstäckning.

Verksamheten finansieras med avgifter enligt följande (miljoner kronor):

Interna intäkter	49,2
Externa intäkter	31,7
Interna kostnader	41,4
Externa kostnader	32,9
Resultat	+6,6
Ackumulerat resultat	+7,9

Restaurang, logi och konferensverksamheten säljer i huvudsak tjänster till utbildningsverksamheten i verket. Av det skälet redovisas omslutningen inklusive intern försäljning.

Av redovisade intäkter är 75 miljoner kronor hänförliga till utbildningsverksamheten varav 17 miljoner kronor är externa intäkter från den kommunala räddningstjänsten.

Årets relativt stora överskott kan härledas till en förändrad prissättningspolicy. Tidigare år har Räddningsverkets skolor budgeterat ett nollresultat och anpassat internpriset efter budgeterade kostnader och intäkter. Från och med 1999 har enhetliga internpriser fastställts vilket lett till ett större överskott. En översyn av prissättning och redovisning har genomförts. Detta har lett till att priserna gentemot kunderna i ett första steg har kunnat sänkas.

Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods

Räddningsverket skall mot full kostnadstäckning administrera och tillhandahålla intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods.

Verksamheten finansieras med avgifter enligt följande (miljoner kronor):

Intäkter	5,7
Kostnader	4,7
Resultat	+1,0
Ackumulerat resultat	+3,5

Förarintyg över tiden

År	Antal
1994/95	16 800
1995/96	21 800
1997	11 500
1998	12 400
1999	14 900

Förarintyg

Under 1999 har cirka 14 900 personer genomgått antingen grundutbildning för att få intyg om att få transportera farligt gods eller repetitionsutbildning för att få behålla sådant intyg.

Säkerhetsrådgivare

Den som bedriver verksamhet där det ingår att utföra transporter eller vara avsändare vid transporter av farligt gods ska från och med 1 januari år 2000 ha en eller flera säkerhetsrådgivare.

Räddningsverket har under 1999 genomfört examination av säkerhetsrådgivare. 43 provtillfällen har genomförts. Vid dessa tillfällen har 605 antal prov avlagts. 350 personer har under 1999 godkänts som säkerhetsrådgivare.

Kostnad och intäkt

Årets resultat är hänförligt till förarintygen. Examination av säkerhetsrådgivare är en ny verksamhet som medför stora initialkostnader, vilket förklarar att den delen av verksamheten inte genererat ett överskott under året.

Tjänsteexport

Räddningsverket får på affärsmässiga grunder erbjuda utländska organisationer tjänster inom räddningstjänstområdet. Verksamheten skall bedrivas med krav på lönsamhet.

Verksamheten finansieras med avgifter enligt följande (miljoner kronor)

Intäkter	1,6
Kostnader	6,5
Resultat	-4,9
Ackumulerat resultat	-4,2

Resultatområdet hade vid ingången av 1999 ett överskott på drygt 700.000 kronor från 1998. För att öka möjligheterna till ytterligare tjänsteexportuppdrag i Sydostasien har Räddningsverket under sommaren 1999 etablerat ett kontor i Kuala Lumpur. Kontoret har redan lyckats få till stånd ytterligare projekt i Thailand.

Konsultativ verksamhet har bedrivits i Singapore, Egypten och Turkiet. Utbildning i Polen har avslutats.

Resultatet för 1999 uppvisar ett underskott på 4,9 miljoner kronor. Underskottet är i huvudsak hänförligt dels till avskrivna fakturor på 2,7 miljoner kronor för arbete utfört i Thailand, dels till ökade kostnader med 1,5 miljoner kronor för marknadsföring i Sydostasien. I samband med en total genomgång av bokföring har också vissa äldre förpliktelser reglerats. Underskottet föreslås balanseras i ny räkning och ska täckas av framtida överskott.

Tjänsteexporten har reviderats av internrevisionen och ett antal brister har påtalats. En åtgärdsplan har upprättats och godkänts av verkets styrelse. Olika interna utredningar har också identifierat brister i hanteringen. Vissa brister har också anmälts till Justitieombudsmannen, JO.

*Finansiell
redovisning*

Resultaträkning

Belopp i tusentals kronor

		1999	1998
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		754 515	800 174
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	225 195	161 600
Intäkter av bidrag		7 500	7 941
Finansiella intäkter	Not 2	3 892	4 560
Summa verksamhetens intäkter		991 102	974 275
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal		-362 719	-311 025
Kostnader för lokaler		-76 607	-66 189
Övriga driftskostnader		-427 385	-439 967
Finansiella kostnader	Not 3	-5 991	-5 650
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 4	-148 568	-110 945
Summa verksamhetens kostnader		-1 021 270	-933 776
Verksamhetsutfall		-30 168	40 499
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m m samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		2 064	23 194
Medel som tillförts stadsbudgeten från uppbördsverksamheten		-2 064	
Saldo		-	
Transfereringar och ersättningar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		464 647	474 241
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		7 116	6 840
Lämnade bidrag		-471 763	-481 081
Saldo transfereringar och ersättningar		-	-
Årets kapitalförändring	Not 5	-30 168	63 693

Balansräkning

Belopp i tusentals kronor

		1999-12-31	1998-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Balanserade utgifter för forskning och utveckling	Not 6	4 865	2 000
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar		5 492	4 022
Summa immateriella tillgångar		10 357	6 022
Materiella tillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	Not 7	22 100	23 262
Förbättring på annans fastighet	Not 8	15 826	16 107
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 9	135 132	118 256
Pågående nyanläggningar		7 415	-
Beredskapstillgångar	Not 10	1 099 200	1 080 627
Förskott mtrl anl.tillgångar		-	13 898
Summa materiella tillgångar		1 279 673	1 252 150
Varulager m m			
Varulager och förråd	Not 11	60 017	50 799
Summa varulager m m		60 017	50 799
Fordringar			
Kundfordringar		25 979	9 425
Fordringar hos andra myndigheter	Not 12	28 797	32 874
Övriga fordringar		421	664
Summa fordringar		55 197	42 963
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		12 995	18 384
Övriga upplupna intäkter		19 859	39 570
Summa periodavgränsningsposter	Not 13	32 854	57 954
Avräkning med statsverket	Not 14	- 140 572	2 421
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 15	201 785	42 742
Kassa, postgiro och bank		4 638	4 216
Summa kassa och bank		206 423	46 958
Summa tillgångar		1 503 949	1 459 267

Belopp i tusentals kronor

		1999-12-31	1998-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital, beredskapslager		516 258	571 075
Balanserad kapitalförändring		44 004	492 898
Kapitalförändring enligt resultaträkning		- 30 168	63 693
Summa myndighetskapital	Not 16	530 094	1 127 666
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		337	850
Summa avsättningar		337	850
Skulder m m			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 17	754 275	123 203
Skulder till andra myndigheter	Not 18	50 272	45 066
Leverantörsskulder		94 844	121 051
Övriga skulder		9 888	10 122
Förskott från uppdragsgivare och kunder		26 172	-
Summa skulder m m		935 451	299 442
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		31 952	22 415
Oförbrukade bidrag		1 333	-
Övriga förutbetalda intäkter		4 782	8 894
Summa periodavgränsningsposter	Not 19	38 067	31 309
Summa kapital och skulder		1 503 949	1 459 267

Anslagsredovisning

Belopp i tusentals kronor

Anslag/post		1998 Överförda medel	Årets tilldelade medel	Tilldelat annan myndighet	Inkomster	Utgifter	1999 Utgående saldo
Utgiftsområde 6 Totalförsvaret							
B 3:1	Skyddsrum	-6 360	230 000			197 460	26 180
B 3:2	Ledningsplatser	14 795	110 000			123 761	1 034
B 3:3	Materielanskaffning	0	100 000		2 031	50 022	52 009
B 3:4	Utbildning, materielhant. och adm	0	418 041			366 068	51 973
B 3:5	Ersättn för utbildn av frivilliga försvarsorganisationer	Not 20	1 529	36 600		34 904	3 225
B 3:7	Civilpliktsrådet	0	1 800			1 800	0
Delsumma B3	Not 22	9 964	896 441		2 031	774 015	134 421
C3	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	6 557	25 000			20 703	10 854
C4	Ersättning för verksamhet vid räddningstjänst m m						
	Enligt 36§ räddningstj. lagen					18	
	Enligt 37§ räddningstj. lagen					5 356	
	Enligt 65§ räddningstj.förord.					2 138	
	Statens haverik utredningar					1 202	
	Delsumma C 004	Not 23	7 965	20 000	1 012	0	8 714
C 5:1	Samhäll skydd mot olyckor	Not 21	1 647	439 413		142 518	556 984
C 5:2	Utredning allvarliga olyckor		57	1 390			1 267
C 5:3	Allvarliga kem. olyckor		0	2 500			2 028
Delsumma C 5			1 704	443 303	0	142 518	560 279
Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd							
A 1:1:3	Övrigt multilateralt samarbete		5 000				5 000
Summa		26 190	1 389 744	1 012	144 549	1 363 711	195 760

Inkomsttitelredovisning

Avräknat mot inkomsttitel:

2625 Utförsäljning av beredskapslager Not 24

Beräknat Inkomst
5 000 2 064

Finansiella poster

Högstbelopp

Anslag	Avser	Villkor	Utfall
B3:4	Utgift för utbildning av civilpliktiga beredskapsmän	118 000	90 300
C5:1	Stipendiegivning	20	9
C5:1	Administration av civilpliktsrådet	500	461

Bemyndiganderedovisning

Belopp i tusentals kronor

SKYDDSRUM, LEDNINGSPLATSER

Av bemyndiganderedovisningen framgår vilka åttaganden som staten tagit på sig i form av löften om framtida utbetalningar av bidrag.

Skyddsrum

Ingående balans utestående förpliktelser 1999-01-01	361 327
Tilldelade bemyndiganden 1999-01-01 - 1999-12-31	125 000
Utbetalningar 1999-01-01 - 1999-12-31	-197 460
Ej ianspråktagna bemyndiganden	-3 445
Upphävda besked och reservationer	-44 293
Korrigerings enl. särskild utredn	530

Utgående balans utestående förpliktelser 1999-12-31 241 659

Utbetalningar redovisas under anslag B3 post 1.

Ledningsplatser m m

Ingående balans utestående förpliktelser 1999-01-01	85 342
Tilldelade bemyndiganden 1999-01-01 - 1999-12-31	100 000
Utbetalningar 1999-01-01 - 1999-12-31	-123 761
Ej ianspråktagna bemyndiganden	-1 601

Utgående balans utestående förpliktelser 1999-12-31 59 980

Utbetalningar redovisas under anslag B3 post 2.

Totalt utestående förpliktelser 301 639

Prognos

Framtida utbetalningar med avseende på utgående balanser för utestående förpliktelser.

	År	2000	2001	2002-
Skyddsrum		100 000	80 000	60 000
Ledningsplatser m.m		30 000	20 000	10 000

Finansieringsanalys

Belopp i tusentals kronor

	1999		1998	
Drift				
Kostnader exklusive avskrivningar m m		-888 236		-985 692
<i>Finansiering genom avgifter och bidrag:</i>				
Intäkter av avgifter och ersättningar	225 195		161 600	
Intäkter av bidrag	7 500		7 941	
Övriga intäkter	3 892	236 587	4 560	174 101
		-651 649		-811 591
<i>Finansiering från statsbudgeten:</i>				
Anslagsmedel som erhållits för drift		647 604		746 420
Överskott av medel från drift		-4 045		-65 171
Ökning av lager	-9 218		-4 022	
Minskning av kortfristiga fordringar	12 866		9 073	
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	6 187	9 835	-25 706	-20 655
Summa kassaflöde från drift		5 790		-85 826
Investeringsverksamhet				
Investering i materiella tillgångar		-142 142		-235 108
Investering i immateriella tillgångar		-4 058		-3 869
Summa investeringsutgifter		-146 200		-238 977
<i>Finansiering av investeringar:</i>				
Lån från Riksgäldskontoret	720 120		84 239	
-amorteringar	-89 047	631 073	-37 912	46 327
Minskning av statskapital med medel som tillförts statsbudgeten	-590 901	-590 901	-	-
Försäljning av anläggningstillgångar	4 772		42 239	
-därav medel som tillförts statsbudgeten	-2 545	2 227	-21 976	20 263
Tillförda driftmedel		106 912		208 997
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringsverksamhet		149 311		275 587
Överskott av medel från investeringsverksamhet		3 111		36 610
Minskning av korta skulder avseende investeringar		5 507		560
Summa kassaflöde till investeringsverksamhet		8 618		37 170
Uppbördsverksamhet				
Avgiftsinkomster som inte disponeras av myndigheten		2 064		23 194
Transfereringar				
Utbetalda bidrag	-471 763		-481 081	
Kassaflöde till transfereringar	-471 763	-471 763	-481 081	-481 081
Finansiering av bidragsutbetalningar:				
-medel från statsbudgeten	464 647		474 241	
-medel från andra myndigheter	7 116		6 840	
Summa medel som erhållits för bidragsutbetalningar	471 763	471 763	481 081	481 081
Förändring av likvida medel		16 472		-25 462
Likvida medel vid årets början		49 379		74 841
Minskning av kassa och postgiro	-84		-2 472	
Minskning av fordran hos statsverket	-2 421		-	
Ökning/minskning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	159 043		-63 516	
Ökning av banktillgodohavande	506		-	
Ökning/minskning av skuld till statsverket	-140 572	16 472	40 526	-25 462
Likvida medel vid årets slut		65 851		49 379

Noter till balansräkning, resultaträkning, anslagsredovisning

Redovisningsprinciper

Allmänt

Belopp anges i tusentals kronor där annat ej anges. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning m.m (1996:882) och enligt god redovisningssed.

Ändrat ekonomiskt villkor

Internationella katastrof - och räddningsinsatser redovisas från och med 1999 under anslag C5. Ekonomiskt mål för verksamheten är att minst täcka de direkta kostnaderna.

Ändrad uppställningsform

Resultat- och balansräkningens uppställningsform har ändrats i enlighet med förändringen i Bokföringsförordningen. Jämförelseårets siffror har ändrats på motsvarande sätt.

Ändrad redovisningsprincip

Omklassificering har gjorts av anläggningstillgångar, varvid främst byggnader har flyttats till förbättringsutgifter på annans fastighet. Jämförelseåret har justerats på motsvarande sätt.

Principen för avskrivning har förändrats så att anskaffningsåret istället för anskaffningsmånad styr när avskrivningstiden börjar.

Värdering av lager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det verkliga värdet på balansdagen. Det lägsta värdet har för publikationer bedömts vara försäljningspris och för resterade lager anskaffningspris.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar och skulder upptas till belopp varmed de beräknas inflyta efter en individuell bedömning.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk med en ekonomisk livslängd på 3 år eller längre.

För förvaltningstillgångar har ett undre värde satts till 10 tkr. Avskrivningar på anläggningstillgångar beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd, varvid följande livslängder används:

Datasystem	4 år
Byggnader och markanläggningar	10, 20 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år
Maskiner, inventarier, installationer m m	3, 4, 5, 7, 8, 10 år
Beredskapstillgångar	5, 15, 15, 20, 30 år

Belopp i tusentals kronor

Not 1

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1999	1998
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	20 366	18 641
Internationella katastrof o räddn insatser	149 295	-
Intäkter av offentligrättsliga avgifter	87	-
Övriga intäkter i verksamheten	2 345	-
Intäkter per resultatområde:		
Internationell hjälpverksamhet	-	93 409
Tjänsteexport	1 586	7 120
Utbildning	14 111	11 360
Restaurang, logi- och konferensvsh	31 695	27 299
Förarintyg	5 710	3 771
Summa intäkter resultatområden	53 102	142 959
Summa	225 195 161	600

Internationell hjälpverksamhet har övergått från att vara ett resultatområde till att finansiera verksamhetens kostnader dels med intäkter dels med anslagsmedel. Där av skillnaden i fördelning av intäkter mellan åren.

Not 2

Finansiella intäkter	1999	1998
Ränta på räntekonto/Riksgäldskontoret	3 276	4 120
Ränta bank m m	5	389
Övriga finansiella intäkter	611	51
Summa	3 892	4 560

Not 3

Finansiella kostnader	1999	1998
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	-5 681	-4 875
Ränta bank mm	-	-13
Övriga finansiella kostnader	-310	-762
Summa	- 5 991	-5 650

Not 4

Avskrivningar	1999	1998
Balanserade utgifter för forskning och utveckling	1 193	120
Byggnader och mark	7 367	6 111
Maskiner, inventarier, installationer m m	45 031	31 744
Beredskapstillgångar	94 977	72 970
Summa	148 568 110	945

Not 5			Not 8		
Årets kapitalförändring	1999	1998	Förbättringsutgifter på annans fastighet	99-12-31	98-12-31
<i>Utgifter/inkomster som anslags- avräknats men som inte utgör kostnad i resultaträkningen:</i>			Anskaffningsvärde	18 508	18 508
Årets amorteringar	88 561	37 912	Årets inköp	1 802	-
<i>Kostnader/intäkter som påverkat resultaträkningen men som inte anslagsavräknats:</i>			Ackumulerade avskrivningar	-2 182	-287
Periodiseringar	8 858	5 244	Årets avskrivning	-2 302	-1 895
Förändring semesterlöneskuld	-4 834	-3 476	Justering av bokfört värde	-	-219
Förändring lager	9 214	73 351	Bokfört värde	15 826	16 107
Förändring anläggningstillgångar	13 871	-	Not 9		
Avskrivningar	-147 998	-37 507	Maskiner, invent, installationer m m	99-12-31	98-12-31
Medel som tillförts statsbudgeten från uppborgsverksamhet	-2 064	-	Anskaffningsvärde	222 952	178 820
Summa	-34 392	75 524	Årets inköp	64 301	68 445
<i>Över/underskott i den avgiftsfin delen av verksamheten</i>			Årets utrangeringar och försäljningar	-5 222	-24 313
Internationella hjälpinsatser	-	-14 952	Ackumulerade avskrivningar	-104 696	-90 622
Tjänsteexport	-4 941	364	Justering av ackumulerad avskrivning pga utrangering och försäljning	2 828	17 590
Utbildning	1 545	-612	Årets avskrivning	-45 031	-31 664
Restaurang, logi- och konferensvsh	6 642	1 860	Bokfört värde	135 132	118 256
Förarintyg	978	1 509	Not 10		
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	4 224	-11 831	Beredskapstillgångar	99-12-31	98-12-31
Årets kapitalförändring	-30 168	63 693	Räddningstjänstmateriel		
Not 6			Anskaffningsvärde	841 909	744 349
Balanserade utgifter för forskning och utveckling	99-12-31	98-12-31	Årets lagerförändring	44 468	97 560
Anskaffningsvärde	2 441	838	Ackumulerad avskrivning	-279 974	-296 292
Tillkommande utgifter för 1999	4 058	1 603	Justering av ackumulerad avskrivning pga utrangering, förbrukning och försäljning	35 976	59 565
Ackumulerade avskrivningar	-441	-240	Årets avskrivning	-62 903	-43 247
Årets avskrivning	-1 193	-201	Bokfört värde	579 476	561 935
Bokfört värde	4 865	2 000	Andningsskydd		
Not 7			Anskaffningsvärde	875 829	901 606
Byggnader, mark och annan fast egendom	99-12-31	98-12-31	Årets lagerförändring	-10 271	-25 777
Anskaffningsvärde	50 324	41 159	Ackumulerad avskrivning	-366 141	-342 655
Under året färdigställda anläggningar och ombyggnader	3 903	9 809	Justering av ackumulerad avskrivning pga utrangering, förbrukning och försäljning	8 752	5 598
Utrangeringar	-	-644	Årets avskrivning	-30 638	-29 083
Ackumulerade avskrivningar	-27 062	-23 362	Bokfört värde	477 531	509 689
Justering av ackumulerade avskrivningar pga utrangeringar	-	516	Varningsmateriel		
Årets avskrivning	-5 065	-4 216	Anskaffningsvärde	11 396	7 580
Bokfört värde	22 100	23 262	Årets lagerförändring	7 582	3 816
			Invärdering av varningsmateriel	50 497	-
			Ackumulerad avskrivning	-2 393	-2 042
			Justering av ackumulerad avskrivning pga utrangering, förbrukning och försäljning	509	286
			Beräknad ack avskr invärderat materiel	-23 962	-
			Årets avskrivning	-1 436	-637
			Bokfört värde	42 193	9 003
			Summa bokfört värde	1 099 200	1 080 627

Not 11			Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
Varulager och förråd	99-12-31	98-12-31	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-979 685	-858 007
Utrustning för hjälpinsatser	20 038	17 995	Medel från räntek som tillf inkomsttitel	2 544	21 976
Publikationer och trycksaker	11 090	10 370	Regleringskonto Postgirot,		
Drivmedel	682	677	Statens checkräkning	-	48
Oljesaneringsutrustning	20 349	17 584	Transfereringar mm	-382 950	-374 712
Regionala förråd för kemolyckor	7 739	4 173	Utgående balans	-140 572	2 421
Materiel för skogsbrandsläckning	119	-			
Summa	60 017	50 799			
Not 12			Not 15		
Fordringar hos andra myndigheter	99-12-31	98-12-31	Behållning räntekonto RGK	99-12-31	98-12-31
Riksskatteverket, mervärdesskatt	24 545	25 249	Uppskattad fördelning:		
SIDA	2 185	4 235	Ackumulerad ränta	28 689	25 413
Överstyrelsen för civil beredskap	475	1 500	Anslagssparande	134 453	3 234
Vägverket	464	127	Förskott från uppdragsgivare	26 172	
Lufffartsverket	54	821	Övrigt	12 471	14 095
Kustbevakningen	244	298	Utgående balans	201 785	42 742
Försvarsdepartementet	195	-			
Övriga	635	644	Myndighetens uppskattade kortfristiga likviditetsbehov är		
Summa	28 797	32 874	ca 175 000 tkr.		
Not 13			Not 16		
Periodavgränsningsposter	99-12-31	98-12-31	Myndighetskapital	99-12-31	98-12-31
Förutbetalda hyror	17 343	18 118	Statskapital, beredskapslager		
Övriga förutbetalda kostnader	396	1 501	Ingående balans	571 075	645 368
Upplupna intäkter internationell			Beredskapslager anslagsfinansierade	542 054	-
hjälpperksamhet	13 327	37 459	Beredskapslager invärderade	26 532	-
Upplupna ränteutgifter	1 349	876	Föregående års avskrivning på invärd-		
Övriga upplupna intäkter	439		erad beredskapsmateriel	-32 502	-33 745
Summa	32 854	57 954	Omföring till lånefinansiering av		
			beredskapstillgångar	-590 901	
			Försäljning och utranering av invärd-		
			erad beredskapsmateriel	-	-40 548
			Utgående balans	516 258	571 075
Not 14					
Avräkning med statsverket	1999	1998	Balanserad kapitalförändring		
Ingående balans	2 421	-38 105	Ingående balans	492 898	398 853
Avräknat mot statsbudgeten:			Omföring från statskapital	-509 552	74 293
Anslag:			Föregående års kapitalförändring	60 658	19 752
B0301	197 460	859 543	Utgående balans	44 004	492 898
B0302	123 761	250 291			
B0303	47 991	81 336	Årets kapitalförändring	-30 168	63 693
B0304	366 068	33 346	Summa myndighetskapital	530 094	1 127 666
B0305	34 904	-			
B0306	-	1 248	Not 17		
B0307	1 800	-	Lån i Riksgäldskontoret	99-12-31	98-12-31
C3	20 703	28 405	Lån för förvaltningstillgångar		
C4	8 714	19 246	Ingående balans	123 203	76 876
C5	414 466	-	Under året nyupptagna lån	76 752	84 239
C502	1 267	-	Årets amorteringar	-36 581	-37 912
C503	2 028	-	Utgående balans	163 374	123 203
UDA 010103	-	1 000			
Inkomsttitlar:			Av skulden till RGK 163 374 tkr, är 34 938 kortfristig och		
2625	-2 064	-23 194	128 436 långfristig. Beviljad låneram uppgår till 187 000 tkr.		
Avräknat mot statsbudgeten totalt	1 217 098	1 251 221	Lån för beredskapstillgångar		
			Ingående balans	-	-
			Under året nyupptagna lån	643 366	-
			Årets amorteringar	-52 465	-
			Utgående balans	590 901	-

Av skulden 590 900 tkr utgör 300 000 ett bundet amorteringsfritt lån och 290 900 ett rörligt lån. Beviljad låneram uppgår till 1 177 000 tkr. Beredskapstillgångar finansieras från och med 1999 med lån, med undantag för andningskydd.

Summa skuld R GK 754 275 123 203

Beviljad kreditram uppgår till 91 285 tkr.

Not 18

Skulder till andra myndigheter	99-12-31	98-12-31
Försvarets materielverk	14 932	8 211
Försvarmakten	4 720	7 158
Riksskatteverket	7 477	7 031
Riksskatteverket, mervärdesskatt	5 671	3 998
Försvarets forskningsanstalt	4 959	3 865
Statens meteorologiska/hydrologiska inst	804	2 231
Statens pensionsverk	1 616	1 409
Statens fastighetsverk	1 279	1 354
Statistiska centralbyrån	660	1 203
Fortifikationsverket	66	1 118
Lantmäteriverket	2 010	744
Övriga	6 078	6 744
Summa	50 272	45 066

Not 19

Periodavgränsningsposter	99-12-31	98-12-31
Semesterlöneskuld inkl soc avg	24 703	22 090
Upplupna löner inkl soc avg	3 639	-
Upplupen hyreskostnad	1 519	-
Ej erhållna fakturor varningsmateriel	1 211	-
Förutbetalda intäkter internationell hjälpvsh	4 285	8 282
Oförbrukade bidrag SSI	1 000	-
Övriga periodavgränsningsposter	1 710	937
Summa	38 067	31 309

Not 20

Utbetalningar till frivilligorg	99-12-31	98-12-31
Anslag B0305		
Svenska röda korset (SRK)	10 993	12 692
Frivilliga flygkåren (FFK)	3 750	3 382
Svenska brukshundklubben (SBK)	1 379	1 255
Svenska brandförsvärsföreningen (SBF)	8 579	9 540
Sveriges civilförsvärsförbund (SCF)	7 162	6 477
Svenska livräddningssällskapet (SLS)	3 000	-
Övrigt	41	-
Summa	34 904	33 346

Not 21

Anslag C5, post 1

Utgående anslagssparande för 1998 B3:1 har genom regeringsbeslut förts som ingående anslagssparande till C5:1 Inkomster under anslag C5 avser internationella katastrof- och räddningsinsatser.

Not 22

Anslag B 3

Tilldelade medel för anslag B 3 uppgår totalt till 925 941 tkr. Härav disponerar AMS 24 500 tkr och regeringen 5 000 tkr. Bemyndigande är tilldelade för skyddsrum och ledningsplatser (post 1,2).

Bemyndigandeskulden redovisas separat.

Not 23

Anslag C 4

Av tilldelat belopp på 20 000 tkr för anslag C 4 har Kustbevakningen utnyttjat 1 012 tkr.

Not 24

Inkomsttitel 2625

Utförsäljningen av beredskapslager har inte kunnat ske i den omfattning och till de priser som beräknats. Orsaken är till stor del att fler myndigheter säljer ut sina beredskapslager, bland annat Försvarmakten.

Not 25 Ekonomiska bindningar

Gällande hyreskontrakt med bindningstid mer än ett år redovisas nedan, specificerat på sluttidpunkt samt framtida kostnad, i dagens penningvärde, vilken för vissa kontrakt inkluderar en indexupp-räkning, för 2000 enligt avtal. Den kapitalskuld som anges för vissa hyreskontrakt är sådan skuld som uppstår om kontraktet ej förlängs efter slutdatum.

	Sluttidpunkt	Kostnad	Kapitalskuld
Karlstad, Tekniklokaler	2002-03-31	1 115	3 476
Karlstad, kontor Sthl			
för Civilpliktsrådet	2002-09-30	465	90
Rosersberg	2006-06-30	109 685	
Rosersberg, motionshall	2003-07-31	3 899	7 239
Revinge	2004-06-30	43 483	
Revinge, kontorsmoduler service	2001-02-28	234	240
Revinge, fordonshall etapp 2	2004-06-30	12 843	16 660
Revinge, omklädningsmodul	2002-01-31	311	5
Revinge, kontorsmoduler			
Hörby	2003-08-31	1 345	112
Sandö, skolan	2004-06-30	54 259	
Sandö, markarrende	2016-12-31	338	
Sandö förråd	2005-12-31	1 308	1 415
Skövde, S:a Ryd	2012-07-01	102 439	
Skövde, Hasslum basanl.	2004-09-30	14 001	
Skövde, Hasslum fordonsh	2006-12-31	8 104	5 900
Skövde, Hasslum Flamman	2004-09-30	2 197	2 337
Skövde, stabsutb byggnad	2006-03-31	6 308	6 610

Not 26

Räddningsverkets styrelse

Ordförande

överdirektören tf generaldirektör fr o m 990712

Nils Olof Sandberg

f 1935, överdirektör, Räddningsverket

Innehar uppdrag i följande råd:

Samordning av Räddningstjänst och Beredskap mot

Kärnenergiolyckor.

Lennart Myhlback tjänstledig fr o m 990712

f 1945, generaldirektör, Räddningsverket

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:

Kustbevakningen, Arbetsgivarverket, Totalförsvarets chefsnämnd, SOS Alarm AB, Värmlands Folkblad AB.

Styrelseledamöter

Christina Ullenius

f 1943, rektor, Karlstads universitet.

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:

Arbetsgivarverket, Universitetsstyrelsen för Karlstads universitet, Teknikvetenskapliga forskningsrådet (TFR), Samverkansgruppen för tvärvetenskap, genusforskning och jämställdhet (FRN).

Marianne Waller

f 1942, överdirektör, Pliktverket

Innehar uppdrag i följande styrelse:

Nämnden för personalvård för totalförsvarspliktiga.

Erik Langby

f 1951, kommunalråd, Nacka kommun.

Innehar uppdrag i följande styrelser:

Styrelsen för 1:a AP-fonden, Nacka Energiföretag AB, Business Arena Stockholm AB och AB Nackahem.

Marie Hafström

f 1944, generaldirektör Kustbevakningen

Innehar följande uppdrag i styrelser och råd:

Kustbevakningen, Rådet för räddningstjänst, Totalförsvarets chefnämnd, Försvarsrådet och Arbetsgivarkollegiet.

Ove Fredholm

f 1946, vd Kemikontorets Service AB

Innehar följande uppdrag i styrelser och råd:

Kemikalieinspektionen, Kemikontorets Service AB, Sveriges Elförädlade Industri AB, Kemifrämjandet AB, Glasteknisk Utveckling AB, Kemiindustrins Forskarskola AB.

Bengt Holgersson

f 1941, landshövding i Skåne län.

Leif Björnlod

f 1939, fil.kand

Innehar följande uppdrag i styrelser:

Arvika Energi AB, Arvika Nät AB.

Urban Ahlin

f 1964, riksdagsledamot.

Vid styrelsens sammanträden har följande personalföreträdare för arbetstagarorganisationerna deltagit:

Lars Holm, SEKO

Tommy Häggroth, Solveig Lindahl, SACO

Johny Lindell, Tommy Rosenberg, ST

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare och styrelsens ledamöter enligt 6§ förordningen (1996:882) om myndigheters årsredovisning och anslagsframställan.

Generaldirektören

Lennart Myhlback tjänstledig fr om 990712.

Löner och andra skattepliktiga förmåner: 402 892 kronor exklusive sociala avgifter, varav bilförmån 30 708 kronor.

Generaldirektören har rätt till förordnandepension enligt förordningen 1991:1160.

Inga andra avtal om pension finns.

Överdirektören tf generaldirektör fr o m 990712

Nils Olof Sandberg

f 1935, överdirektör, Räddningsverket

Löner och andra skattepliktiga förmåner 708 539 kronor exklusive sociala avgifter.

Styrelsen

Till styrelsen har i arvoden och andra skattepliktiga förmåner utbetalas: 37 700 kr.

Christina Ullenius: 9 100 kr

Marie Hafström: 6 500 kr

Erik Langby: 5 200 kr

Marianne Waller: 3 900 kr

Ove Fredholm: 6 500 kr

Bengt Holgersson: 2 600 kr

Leif Björnlod: 3 900 kr

Urban Ahlin: 1 300 kr

Ekonomisk sammanställning

Belopp i tusentals kronor

	1999	1998	1997	1995/96	1994/95
Låneram för investeringar					
beviljad låneram	1 364 000	156 000	111 200	63 000	45 000
utnyttjad låneram	754 275	123 203	76 876	54 111	13 658
Kontokredit på räntekonto					
beviljad kontokredit	91 285	86 460	78 166	63 834	71 660
maximalt utnyttjad kontokredit	-	-	6 906	-	16 421
Räntor					
räntekostnader	-5 681	-4 888	-3 642	-4 358	-1 615
ränteintäkter	3 281	4 509	3 104	9 417	8 383
Avgiftsintäkter					
beräknade enligt regleringsbrev	157 000	156 200	159 000	110 000	130 000
faktiskt redovisade	225 195	161 600	261 761	196 975	210 859
Anslagskredit för ramanslag					
beviljad anslagskredit	48 589	34 731	33 725	33 562	35 830
utnyttjad anslagskredit	-	6 360	-	-	-
Anslagssparande för ramanslag					
intecknade åtaganden	190 760	26 191	121 852	37 725	39 812
	89 400	66 800	109 790	125 381	153 582
Tilldelade bemyndiganden					
totalt gjorda åtaganden	225 000	337 000	398 500	512 000	368 000
	301 639	446 669	568 641	1 049 540	1 351 084
Medelantalet anställda	925	879	784	792	790
Årsarbetskrafter 1)	881	826	751	749	754
Driftskostnad per 2)					
årsarbetskraft	984	990	1 133	1 069	1 044
Årets kapitalförändring	30 168	63 693	19 752	99 657	78 484
Balanserad kapitalförändring	44 044	492 898	398 853	299 729	183 453

- 1) För beräkning av årsarbetskrafter och medelantalet anställda har värden för 1998, 1997 och 95/96 framräknats i enlighet med gällande föreskrifter. För 1994/95 har ett medelvärde räknats fram, som baseras på antalet anställda samt årsarbetskrafter vid en viss tidpunkt.
- 2) Vid beräkning av driftskostnader per årsarbetskraft för 95/96 avser driftskostnaden perioden 96-01-01—96-12-31. Redovisat relationstal är annars inte relevant i förhållande till jämförelseåren.

Återrapportering av generella nyckeltal

Nyckeltalen nedan anges, i enlighet med regleringsbrevet, från det år då kravet på det specifika nyckeltalet uppstod. Avseende nyckeltalet timkostnadsutveckling för avgiftsfinansierade verksamheter så är inte detta nyckeltal tillämpligt för Räddningsverket då avgifterna inte debiteras i form av timkostnader. Underlag för att kunna redovisa nyckeltalet utbildningsdagar i förhållande till årsarbetare saknas i nuvarande redovisning.

Nyckeltal för 1999

Konsultkostnadsstruktur

	1999	1998	1997
Summa kostnader för externa konsulter och tillfälligt inhyrd personal	87%	115%	59%
Summa lönekostnader inkl fasta och rörliga tillägg			
Summa kostnader för externa konsulter och tillfälligt inhyrd personal	84%	108%	56%
Summa totala personalkostnader hos myndigheten			

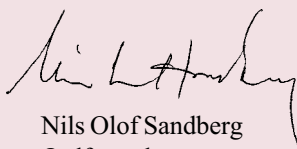
Lokalkostnader

	1999	1998	1997
Lokalkostnader	22%	27%	–
Personalkostnader			
Lokalkostnad (för BTA) Årsarbete	89 tkr	102 tkr	–
Lokalarea (BTA) Årsarbete	107 m ²	113 m ²	–

Personalutveckling

	1999	1998	1997
Summa utbildningskostnader	6 tkr	8 tkr	13 tkr
Antal årsarbetare			

Karlstad den 23 februari 2000

Nils Olof Sandberg
Ordförande

Urban Ahlin

Leif Björnlof

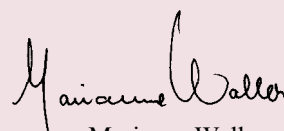

Ove Fredholm

Marie Hafström

Bengt Holgersson

Erik Langby

Christina Ullenius

Marianne Waller

Räddningsverket, 651 80 Karlstad

Telefon 054-10 40 00, telefax 054-10 28 89. Webbplats <http://www.srv.se>

Beställningsnummer: I99-075/00. Telefon 054-10 42 86, telefax 054-10 42 10

ISBN 91-7253-054-5